

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Natalia Akkerman

MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN HYVÄ KIR- JANPITOTAPA

Case Kivantto Oy

Liiketalous
2021

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Natalia Akkerman
Opinnäytetyön nimi	Mikrokokoisen osakeyhtiön hyvä kirjanpito: Case Kivantto Oy
Vuosi	2021
Kieli	suomi
Sivumäärä	51 + 5 liitettä
Ohjaaja	Harri Lehtimäki

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää mitä on hyvää kirjanpitoa mikrokokoisen osakeyhtiön Kivantto Oy:n kirjanpidossa ja myös mitä aloittelevat kirjanpitäjät eivät ymmärrä osakeyhtiöiden lainsäädännössä ja osakeyhtiöiden kirjanpitosäännössä, eli mikä voi estää heitä tekemästä kirjanpitoa hyvällä kirjanpitotavalla.

Toimeksiantajana työssä on Kivantto Oy, joka tekee tekstiilien ja vapaa-ajan tuotteiden kauppaa ja haluaa saada lyhyen, selkeä ja toimiva oppaan uusille kirjanpitäjälle Kivantto osakeyhtiön kirjanpidosta, palkanlaskennasta, tilinpäätöksestä ja verotuksesta.

Opinnäytetyön tutkimusosuus koostuu kahdessa osassa: kirjanpitäjien kysymysten analysoinnista ja kirjanpitäjien kyselystä. Teoriaosuus koostuu neljästä pääluvusta, jotka ovat mikrokokoisen osakeyhtiön kirjanpito, -palkanlaskenta, -tilinpäätös, ja -verotus. Teoriaosuudessa on käytetty toimeksiantajan pää-, päiväkirja, tilinpäätös tietoja ja tilintarkastuskertomus tilikaudelta 01.08.2019- 31.07.2020 ja muin lähteinä on käytetty aiheeseen liittyviä verkko-, kirja- ja e-kirjalähteitä.

Tehdyn työn ansiosta, jopa aloitteleva kirjanpitäjä voi suorittaa korkealaadua kirjanpitoa, palkanlaskenta ja tilinpäätöksen mikrokokoiselle osakeyhtiölle Kivantto Oy:lle.

ABSTRACT

Author	Natalia Akkerman
Title	Good accounting practice for a micro limited company: Case Kivantto Oy
Year	2021
Language	Finnish
Pages	51 + 5 appendices
Name of Supervisor	Harri Lehtimäki

The purpose of this study was to find out what constitutes good accounting practice for a micro limited company and what novice accountants do not understand in the law on limited company's and the limited company's accounting rule, i.e., what may prevent them from accounting using good accounting practice.

The client is Kivantto Oy, which trades in textiles and leisure products and wants to get a short, clear, and functional guide for new accountants in Kivantto Oy's carrying out accounting, payroll, and drawing up of financial statements.

The research study of the thesis gets in two parts - the analysis of accountants 'questions and the accountants' survey. The theoretical section consists of four main chapters, which are accounting, payroll accounting, taxation, and the financial statements of a micro limited company. In the theoretical study, the main what, diary, financial statements, and auditor's report for the financial period 01.08.2019- 31.07.2020 have been used, and the related online sources, books and e-books have been used as well.

With these guidelines even a novice accountant can perform high quality accounting, payroll, and financial statements for a micro limited company Kivantto Oy.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	9
1.1	Tutkimuksen tavoite ja rajaus.....	10
1.2	Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset.....	10
1.3	Aiempien vastaavien tutkimusten analyysi	12
2	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET.....	12
2.1	Analyysi kirjanpitäjien foorumin vastauksista	13
2.2	Kyselyn tulokset	15
2.3	Loppuanalyysi ja tuotos	16
3	MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN KIRJANPITO.....	18
3.1	Mikrokokoisen osakeyhtiön kirjanpidon järjestäminen	18
3.2	Pääomarakenne	19
3.2.1	Oma pääoma	20
3.2.2	Vieras pääoma.....	22
3.2.3	Laina osakkaalta ja -osakkaalle	23
3.3	Kirjanpidon tavoitteet.....	24
4	MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN PALKANLASKENTA KIRJANPIDOSSA	25
4.1	Työntekijän jäsenmaksu	27
4.2	Ennakonpidätys.....	27
4.3	Työnantajan sairausvakuutusmaksu.....	28
4.4	Eläkemaksu	29
4.5	Tapaturmavakuutusmaksu	29
4.6	Ryhmähenkivakuutusmaksu	30
4.7	Työttömyysvakuutusmaksu	30
4.8	Työtantajan ilmoitukset palkanmaksuista.....	31
4.9	Palkkojen kirjaus kirjanpitoon.....	31
5	MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	33

5.1	Täsmäyttäminen ja jaksottaminen	34
5.2	Tilinpäätösasiakirjat	36
5.2.1	Tuloslaskelma	36
5.2.2	Tase	36
5.2.3	Liite- ja muut tiedot.....	38
5.3	Tilinpäätöksen vahvistaminen ja voitonjako	38
5.4	Tilintarkastus.....	39
5.5	Ilmoitukset	39
6	MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN VEROTUS	41
6.1	Arvonlisävero	42
6.2	Osakeyhtiön ennakkovero	44
6.3	Osinkoverotus	44
6.4	Verosuunnittelu	46
7	YHTEENVETO	47
7.1	Tutkimuksen tulokset ja johtopäätökset	47
7.2	Mahdollinen jatkotutkimusidea.....	48
	LÄHTEET	50
	LIITTEET	52

LYHENTEET

AVL = Arvonlisäverolaki 1501/ 1993

FAS = Suomalainen tilinpäätöskäytäntö

KILA = Kirjanpitolautakunta

KPA = Kirjanpitoasetus 1339/ 1997

KPL = Kirjanpitolaki 1336/ 1997

OYL = Osakeyhtiölaki 624/ 2006

PMA = Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/ 2015

TVL = Tuloverolaki 1535/ 1992

KUVA- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuva 1. Foorumin kysymysten tilastot	13
Kuva 2. Kyselyn vastaukset	15
Kuva 3. Molempien tietojen tilastojen analyysi	17
Kuva 4. Kivantto Oy:n pääomarakenne	20
Kuva 5. Kivantto Oy:n oman pääoman muutokset. (Kivantto Oy, tilinpäätöksen 31.07.2020 liitetiedot, 3.1)	21
Kuva 6. Kivantto Oy:n tilinpäätöskirjaukset 1. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019-31.07.2020)	34
Kuva 7. Kivantto Oy:n poisto koneista ja kalustosta. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)	35
Kuva 8. Kivantto Oy: tilinpäätöskirjaukset 2. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08,2019-31.07.2020)	35
Taulukko 1. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. (www.prh.fi).....	12
Taulukko 2. Foorumin tilastot suosion mukaan.	14
Taulukko 3. Kyselyn tilastot suosion mukaan.....	16
Taulukko 4 Lainanlyhennys. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020) ..	22
Taulukko 5 Palkka. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).....	26
Taulukko 6 Sotu. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).....	28
Taulukko 7 TyEl. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).....	29
Taulukko 8 Tapaturma. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).	30
Taulukko 9 Ryhmähenkivakuutus. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019-31.07.2020)	30
Taulukko 10 Työttömyysvakuutusmaksu. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019-31.07.2020)	31

LIITELUETTELO

LIITE 1. Kivantto Oy:n tuloslaskelma

LIITE 2. Kivantto Oy:n tase

LIITE 3. Kivantto Oy:n tilikaudella käytetyt kirjanpidon tilit

1 JOHDANTO

Kirjanpidolla on kaksinkertainen luonne: se on työkalu yrityksen asioiden järjestämiseen, ja myös työkalu kehitykseen, koska se näyttää kaikki yrityksen vahvuudet ja heikkoudet.

Vain muutama vuosisata sitten Suomessa ei ollut lainkaan todellista kirjanpitolainsäädäntöä. Kirjanpitoa voitiin harjoittaa vapaasti omien tarpeidensa mukaisesti. Päätaivoitteena oli järjestää yrityksen asiat kuten myyntisaamiset, velat ja varat.

Myöhempi jatkuva yrittäjyyden kasvu ja kehitys on johtanut siihen, että Suomeen tuli kirjanpitolainsäädäntö, jota parannetaan, uudistetaan ja muutetaan jatkuvasti.

On kuitenkin asioita, jotka melkein eivät koskaan muutu, ja ne ovat hyvän kirjanpitolavan sääntöjä. Juuri tästä mikrokokoisen osakeyhtiön korkeatasoisen kirjanpidon, -palkanlaskennan, -tilinpäätöksen ja -verotuksen perustiedoista laaditaan tämä tutkimustyö.

Tutkimus koostuu johdannosta, kyselyistä ja niiden tuloksista, teoreettisesta osasta sekä johtopäätöksistä. Tutkimuksen toteuttamiseen liittyvässä kappaleessa käsittelen, miksi juuri tällaiset tutkimusmenetelmät valittiin, mitä tuloksia kyselyjen jälkeen saatiin ja mitä johtopäätöksiä teoreettista osaa varten tehtiin. Tutkimukseen valittiin kaksi menetelmää- kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa tehdään tässä työssä usein kysytyjen kysymysten analyysi kirjanpitäjien foorumilla. Ja kvalitatiivista menetelmää taas käytetään kyselyyn sosiaalisen verkoston ryhmässä, jossa on vain kirjanpitoalan työntekijöitä, joista monet ovat myös yrittäjät. He vastaavat vapaasti yhteen kysymykseen ja jopa vaihtavat mielipiteensä keskenään. Saatujen tuloksen mukaan koostetaan teoreettinen tutkimuksen osa.

Teoreettinen viitekehys käsittelee luvussa kolme mikrokokoisen osakeyhtiön hyvää kirjanpitoa osakeyhtiön kirjanpidossa ja sitten luvussa neljä palkanlaskennan kirjauksia kirjanpidossa hyvän kirjanpitotavan mukaan. Luvussa viisi käsitellään mikrokokoisen osakeyhtiön tilinpäätöstä Kivantto Oy:n tilinpäätöksen perusteella ja luvussa kuusi mikrokokoisen osakeyhtiön verotusta hyvällä kirjanpitomenetelmällä. Viimeinen osuus on tutkimuksen yhteenveto. Yhteenvedosta löytyy tutkimuksen johtopäätökset ja mahdollinen jatkotutkimusidea.

1.1 Tutkimuksen tavoite ja rajaus

Tämä opinnäytetyö on suunniteltu keräämään yhteen paikkaan kaikki tärkeimmät tiedot Kivantto Oy:n kirjanpidosta, palkanlaskennasta, tilinpäätöksestä ja verotuksesta, jotta myös aloitteleva kirjanpitäjä voi tarjota tämän opaskirjan kautta laadukkaita kirjanpitopalveluja hyvän kirjanpitotavan mukaan mikrokokoisen osakeyhtiön omistajille.

Hyvään kirjanpitotavan liittyvä tutkimus rajoittuu yhteen mikrokokoisen osakeyhtiöön Kivantto Oy, joka on perustettu vuonna 1988. Osakeyhtiön kotipaikka on Tampere ja pääasiallinen toimiala on ompelimo. Yrityksen henkilöstömäärä on 4 henkilöä ja liikevaihto on noin 246 tuhatta euroa viimeisellä tilikaudella. (Finder, 2020)

Koska tutkimus rajoittuu yhteen mikro yritykseen, opinnäytetyö osoittautui jäsennellymmäksi, eikä tässä opaskirjassa ole mitään, joka ei koskisi tätä yritystä, ja näin opas oli mahdollista pitää lyhyenä.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Suurimman osan kirjanpitäjistä alkoi työskennellä etänä kotona hallituksen asetuksessa, joka koski väkijoukkojen välttämistä työtiloissa ja tarvetta siirtyä etätöihin koronaviruspandemian vuoksi. Tämä tarkoittaa, ettei kirjanpitotoimistossa ole

ketään, joka esittää työn aikana mahdollisesti esiin tulevia kysymyksiä. Mutta yrityksen kirjanpito on joka tapauksessa laadittavaa ja verot ilmoitettava. Toisin sanoen kirjanpito ja veroilmoitukset täytyy tehdä aina ajoissa ja korkealla laadulla.

Tämän tutkimustyön tarkoituksena on ymmärtää, mitä kirjanpitäjän on tiedettävä ja osattava hyvän kirjanpitotavan toteuttamiseksi. Tutkimuskysymykset ovat: mitkä ovat yleisongelmat, joita kirjanpitäjät kohtaavat osakeyhtiön kirjanpidossa? Mitä sisältyy mikrokokoisen osakeyhtiön Kivantto Oy:n kirjanpitoon, palkanlaskentakirjaukseen, tilinpäätökseen ja verotukseen hyvän kirjanpitotavan mukaisesti?

1.3 Aiempien vastaavien tutkimuksen analyysi

Saatavilla on monia hyvään kirjanpitotavan perustuvia töitä. Hyvin samankaltaisista aiheista on tehty paljon tutkimusta, mutta en ole löytänyt täsmälleen samaa kuin tämä. Esimerkiksi Grönroos (2013) käsittelee oppinäytetyössään mikä on hyvä kirjanpitotapa pienen rakennusliikkeen kirjanpidossa. Tutkimus muistuttaa loogisesti tätä tutkimusta, ja se käsittelee hyvää kirjanpitotapaa kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja jopa verotuksessa. Hyvän kirjanpitäjän on ymmärrettävä myös monet muut asiat. Tämä tutkimus käsittelee kysymystä hyvästä kirjanpitotavasta hieman syvällisemmin.

Seuraavassa luvussa selitetään, miksi tutkimus rajoittuu osakeyhtiöön ja esitellään kyselyn tulokset ja analyysi.

2 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET

Kirjoittaja Lassi Mäkisen mukaan osakeyhtiö on tällä hetkellä yksi suosituimmista ja yksinkertaisimmista tavoista harjoittaa liiketoimintaa. (Mäkinen 2019, 18.)

Ja näin on todellakin, mikä vahvistetaan kaupparekisterin virallisilla tiedoilla. Siksi on selvää, että kirjanpitäjien ja yrittäjien on ehdottomasti kiinnitettävä riittävästi huomiota osakeyhtiöiden hyvän kirjanpidon perusteiden oppimiseen. (Taulukko 1)

Taulukko 1. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. (www.prh.fi)

Yritysmuoto	4.1.2021	2.1.2020	2.1.2019	2.1.2018
Osakeyhtiö	261 316	266 134	272 084	270 553
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	227 712	218 656	208 599	204 031
Asunto-osakeyhtiö	89 679	89 008	88 014	89 134
Kommandiittiyhtiö	25 411	26 207	26 820	28 279
Avoin yhtiö	8 903	9 265	9 537	10 054
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö	4 832	1 082	0	0
Osuuskunta	3 541	3 873	4 276	4 229
Sivuliike	1 237	1 224	1 212	1 184
Aatteellinen yhdistys	552	529	484	442
Julkinen osakeyhtiö	266	264	260	248
Osuuspankki	158	172	181	192
Säätiö	46	44	43	41
Keskinäinen vakuutusyhtiö	32	32	32	33
Asumisoikeusyhdistys	17	17	17	17
Säästöpankki	13	16	19	19
Vakuutusosakeyhtiö	12	13	16	16
Vakuutusyhdistys	7	7	7	7
Valtion liikelaitos	4	3	3	3
Eurooppayhtiö	1	1	1	1
Eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä	1	1	1	1
Eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän sivuliike	1	1	1	1
Hypoteekkiyhdistys	1	1	1	1
Julkinen vakuutusosakeyhtiö	1	1	0	0
Yhteensä	623 743	616 551	611 608	608 486

Jotta saataisiin selville, mitä osakeyhtiöiden kirjanpitokäsikirjaan on sisällytettävä, on tarpeen suorittaa laadullinen ja määrällinen tutkimus tärkeimmistä ja vaikeimmista asioista, joita kirjanpitäjillä on osakeyhtiön kirjanpidon työskennellessään.

Tutkimusosa toteutettiin kahdella eri tavalla. Ensimmäinen on analyysi yleisimmin kysytyistä kysymyksistä osakeyhtiöiden kirjanpidosta suosituilla kirjanpitäjien foorumilla. Ja toinen menetelmä on kysely kirjanpitäjistä yhdessä ryhmässä kirjanpitäjille suositussa sosiaalisessa verkostossa.

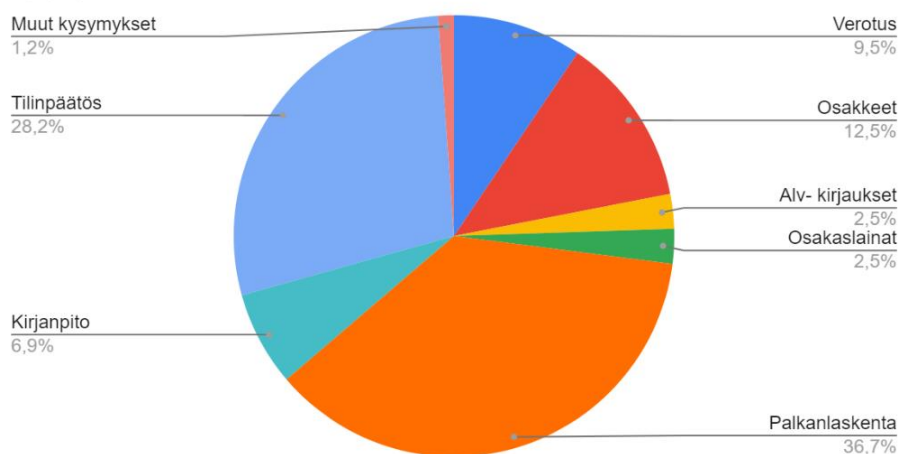
2.1 Analyysi kirjanpitäjien foorumin vastauksista

Kirjanpitäjien foorumi on yksi suosituimmista paikoista esittää kirjanpitokysymys tai tutkia keskustelua uusista laeista ja muutoksista. Tätä foorumia käyttää 3040 ihmistä, ja yhteensä on noin 13.065 kirjanpitoon liittyvää viestiä. (Kirjanpitofoorumi, 2021)

Analyysi tehtiin kaikista foorumin osakeyhtiön kirjanpidon liittyvistä keskustelusta ja -kysymyksistä vuodesta 2008 tähän päivään asti. Rakentamalla kysymykset, jotka oli jaettu foorumilla, alaryhmiin Excel-taulukkoon, onnistui keräämään tilastoja yleisimmin esitetystä kysymyksistä.

Kirjanpitofoorumi

Kysymyksiä vuosilta 2008-2021

Kuva 1. Foorumin kysymysten tilastot.

Kuten yllä olevasta kuvasta 1 näkyy, kaksi suosituinta kysymyksestä ovat osakeyhtiöiden palkanlaskenta ja osakeyhtiöiden tilinpäätös. Näiden kahden alueen lainsäädäntö on erityisen haastavaa kirjanpitäjille uransa alkuvaiheessa.

Tutkittaessa foorumilla julkaistuja kirjanpitäjien kysymyksiä on selvää, että monet heistä ovat sekaisin lainsäädännössä, ja joskus he eivät ymmärrä, mitä hyvää kirjanpitolaki koskeva laki vaatii heiltä, ja monet kirjanpitäjät pitävät lainsäädäntöä liian monimutkaisena ja hämmentävänä. Monet kirjanpitäjien kysymykseen vastaavista ovat yhtä mieltä siitä, että kirjanpitolainsäädäntö ei ole täydellinen ja monet kohdat olisi voitu poistaa lainsäädännöstä kokonaan.

Pyöräkaavion Kuvio 1 lisäksi taulukosta 2 löytyy kysymysten suosionjärjestys, jotka ovat osakkeita- ja sitten verotusta koskevat kysymykset, osakeyhtiöiden kirjanpidon erityispiirteitä, osakaslainat ja siihen liittyvät kysymykset, arvonlisävero ja muut kysymykset, jotka eivät liity mihinkään edellä mainittuihin ryhmiin.

Taulukko 2. Foorumin tilastot suosion mukaan.

1	Palkanlaskenta	36,7%
2	Tilinpäätös	28,2%
3	Osakkeet	12,5%
4	Verotus	9,5%
5	Kirjanpito	6,9%
6	Osakaslainat	2,5%
7	Alv- kirjaukset	2,5%
8	Muut kysymykset	1,2%

Erinomaisesta indikaattorista huolimatta vaikutti, että tämä menetelmä ei välttämättä ole kovin tarkka. Ja siksi tehtiin myös kirjanpitäjien suora kysely, jonka tulokset ovat seuraavassa alaluvussa.

2.2 Kyselyn tulokset

Sosiaalisen verkoston kysely osoittautui erittäin tuottavaksi, koska oli vastaanotettu riittävän määrän vastauksia mahdollisimman lyhyessä ajassa. Tietenkin,

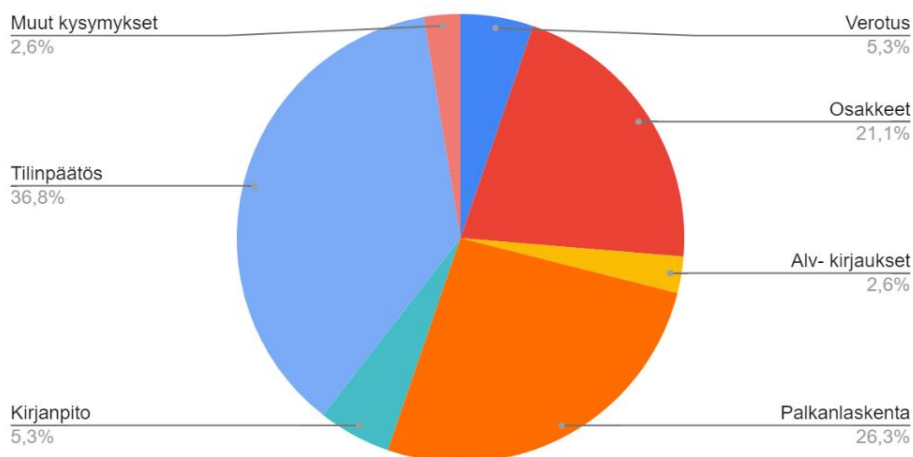
kun otetaan huomioon, että ryhmässä on melkein kaksi ja puoli tuhatta ihmistä, vastanneiden osuus on melko pieni, vain kolme prosenttia. Tämäkin määrä osoittautui kuitenkin riittäväksi hyvien tilastojen laatimiseksi (Kuva 2).

Tutkimus koostui yhdestä yksinkertaisesta kysymyksestä - mitä vaikeuksia kohtasitte työskennellessänne osakeyhtiöiden kirjanpidon kanssa ollessanne aloittelevana kirjanpitäjänä?

Koska kysely toteutettiin sosiaalisessa verkostossa, vastaukset antoivat ihmiset, jotka olivat siellä työaikansa ulkopuolella, mikä tarkoittanee, että heillä ei ollut kiirettä. Lisäksi psykologian perusteella monet ihmiset eivät tiedä mitä vastausta antaa, jos heillä ei ole vaihtoehtoja valita. Tässä suhteessa osoittautui onnekaaksi, että tämän tyyppiset ihmiset näkivät aikaisempien kommentaattorien vastaukset ja pystyivät yksinkertaisesti reagoimaan vastauksiinsa osoittaen siten ajattelevansa samalla tavalla.

Facebook

Kysely. Toukokuu 2021

Kuva 2. Kyselyn vastaukset.

Vastaajien vastausten jäsentäminen toteutettiin saman järjestelmän mukaisesti kuin foorumin käyttäjien kysymysten järjestäminen. Vastaukset jaettiin samoihin

alaryhmiin Excel-taulukoon, mikä edisti samankaltaisia tilastoja ja indikaattoreiden vertailua keskenään. Tulosten vertaaminen toistensa kanssa paljastaa tarkemmin tärkeimmät kysymykset, joihin on vastattava, jotta on mahdollista tehdä työtä hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.

Vastaustilastojen perusteella on selvästi nähtävissä, että kolme ensimmäistä kohtaa ovat samat kuin foorumin tilastojen kohdat - osakeyhtiöiden palkanlaskenta, -tilinpäätökset ja osakkeiden liittyvät kysymykset. Vain prosenttiosuus on hieman erilainen, mikä käytännössä ei muuta tilaston olemusta. Alla olevassa taulukossa 3 on esitetty vastaajien vastausten suosiojärjestys.

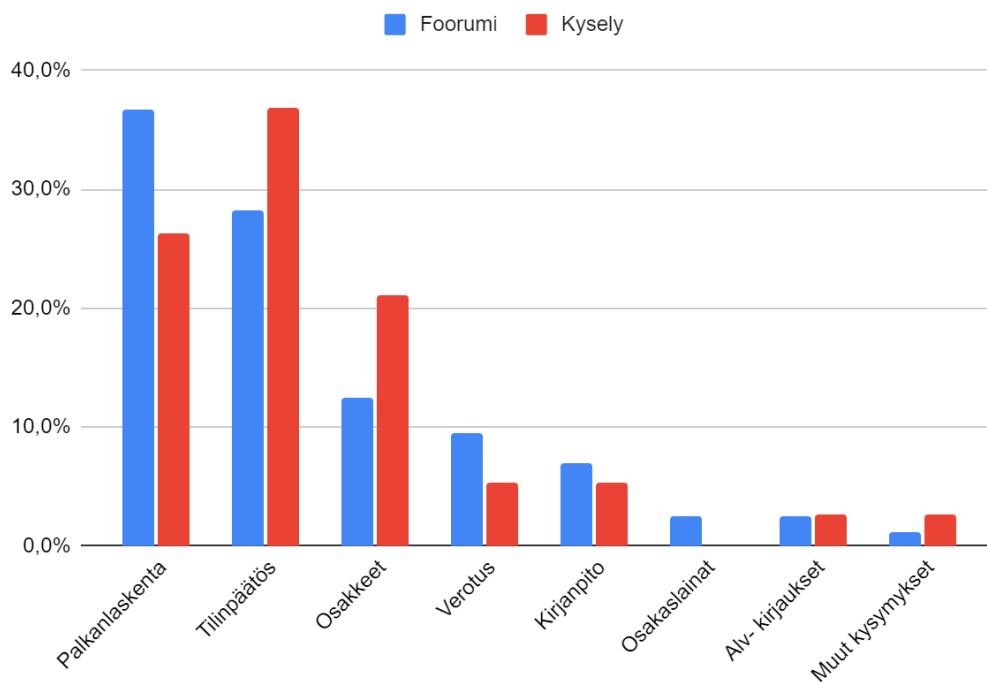
Taulukko 3. Kyselyn tilastot suosion mukaan.

1	Tilinpäätös	36,8%
2	Palkanlaskenta	26,3%
3	Osakkeet	21,1%
4	Verotus	5,3%
5	Kirjanpito	5,3%
6	Alv- kirjaukset	2,6%
7	Muut kysymykset	2,6%
8	Osakaslainat	0,0%

Vastausten tilastot ovat käytännössä melkein samat, paitsi että kyselyn aikana ei ollut yhtään vastausta osakaslainasta.

2.3 Loppuanalyysi ja tuotos

Loppuanalyysiä varten laadittiin kolmas kaavio (Kuva 3), johon molempien analyysimenetelmien vastausten tulokset syötettiin.

Kuva 3. Molempien tietojen tilastojen analyysi.

Näiden tilastojen ansiosta kävi lopulta selväksi, että vaikeimmin ymmärrettävissä ovat osakeyhtiön palkanlaskenta ja -tilinpäätös, vasta sitten osakkeet ja niiden käsittely, verotus ja kirjanpitoon liittyvät kysymykset. Näihin kohtiin kiinnitetään erityistä huomiota tässä opinnäytetyössä.

Teoriaosuus on rakennettu standardisekvenssin perusteella työskenneltäessä osakeyhtiön kuukausittain kirjanpidon kanssa. Ensinnäkin seuraavassa luvussa on tarkastettu osakeyhtiön kirjanpidon perusteita toimeksiantajan Kivantto Oy:n raportin perustuen ja selvitetty, mitä on tiedettävä, jotta voi suorittaa kirjanpitoa noudattaen hyvää kirjanpilotapaa.

3 MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN KIRJANPITO

Osakeyhtiöt ovat kirjanpitolain mukaan aina kirjanpitovelvollisia, ja niiden on pidettävä kaksinkertaista kirjanpitoa. Kirjanpidon yleiset periaatteet on esitetty kirjanpitolaissa. Ensimmäinen ja yleisin ehto on, että kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitotapaa. (Rasinaho 2020, 14.)

Säännökset hyvän kirjanpitotavan noudattamisesta on sijoitettu lain ensimmäiseen lukuun, ja ne vaikuttavat koko lakiin. Kirjanpitolainsäädännössä kuitenkin ei ole määritelty mitä on hyvää kirjanpitotapaa. Periaatteessa hyvä kirjanpitotapa sisältää sen, mitä on katsottu kuuluvan kirjanpidon laatimiseen hyvin. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan hyvä kirjanpitotapa muodostuu kirjanpitokäytännön ja teorian muovaamista sovinnaisäännöksistä. (Tomperi 2019, 7.)

3.1 Mikrokokoisen osakeyhtiön kirjanpidon järjestäminen

Ymmärtääksesi mitä sisältyy osakeyhtiöiden kirjanpitoon hyvään kirjanpitotapaan, on välttämätöntä tajuta, että tärkeintä on antaa oikea ja riittävä kuva siitä, mitä yrityksen taloudellisessa toiminnassa tapahtuu.

Kirjanpitoon on merkittävä liiketapahtumina menot, tulot ja rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisuerät ja siirtoerät (KPL 2 luku 1 §).

Liiketapahtumat merkitään asian mukaan eri kirjanpitotileille ja jokainen tili on pidettävä sisällöltään samana jatkuvasti. (Rasinaho 2020, 14.)

Tili on kaksipuolinen laskelma, millä seurataan tulojen, menojen ja lisäksi rahoituserien muutoksia. Tilin toisille puolelle kirjataan tietyn asian lisäykset ja toisille vähennykset. (Tomperi 2010, 15.)

Tuotannontekijän vastaanottaminen on menon kirjaamisperuste ja tulon kirjaamisperusteena on suoriteperuste, jollei muualla toisin säädetä kirjanpitolaissa. Meno ja tulo voi kirjata tilikauden aikana myös veloitukseen, laskuperusten mukaan, tai maksuperustuen, maksuperusteen mukaan. Myyntisaamiset ja ostovelat

on voitava jatkuvasti selvittää, jos menot ja tulot kirjataan kirjanpitoon maksu-
rusteen mukaan.

Liiketapahtumat on merkittävä kirjanpitoon sillä tavalla, että kirjausten yhteys to-
sitteesta pääkirjanpidosta tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä pääkirjanpitoon on
vaikeuksitta todettavissa. (Rasinaho 2020, 14.)

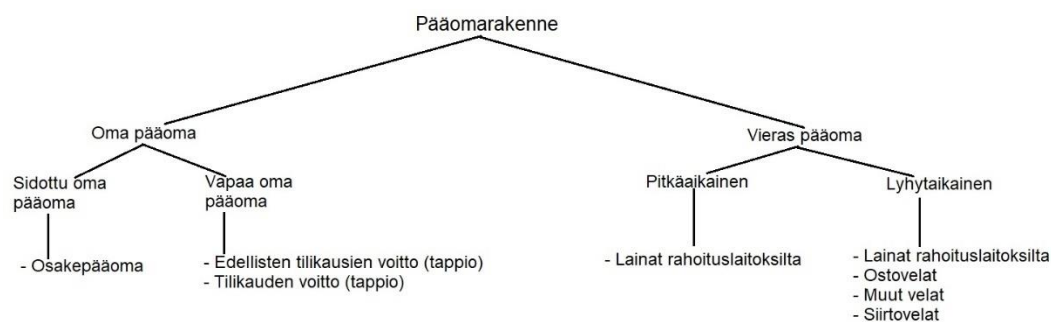
Kivantto Oy:n tuloslaskelman (liite 1), taseen (liite 2) ja lisäksi käytettyjen tililuet-
telon (liite 3) mukaan yhtiöllä ovat melko vakiintuneet tulo- ja menotilit, kuten
myynti, ostot ja muut ulkopuoliset palvelut, henkilöstökulut, poistot, toimitila-
vuokrat, ajoneuvon kulut (firmalla on henkilöauto), kone- ja kalustokulut, matka-
kulut ja päivärahat, kokouskulut sekä muut toimitilojen kulut sekä lisäksi käteis-
kassa ja kaksi pankkitiliä (Nordea ja OP), saamiset ja velkatilit. Tämä viittaa siihen,
että Kivanto Oy:n kirjanpito ei sisällä epätyypillisiä tilejä, jotka saattavat aiheuttaa
vaikeuksia kirjanpidon laadinnassa.

Täydellinen järjestys kirjanpidosta auttaa paitsi tilinpäätöksessä ja tilintarkastuk-
sessa, kirjanpitäjääkin ja lisäksi osakkeenomistajia, jotka myös seuraavat yrityksen
taloudellista tilannetta kirjanpitoraporttien avulla. Yksinkertaisesti sanottuna jo-
kaisen tapahtuman on oltava perusteltu ja sen on oltava paikallaan.

3.2 Pääomarakenne

Mikä on pääoma? Yksinkertaisesti sanottuna tämä on yrityksen taloudellinen ti-
lanne. Käytännössä pääomalla on erilaiset lähtökohdat yrityksessä ja erilaiset tar-
koitukset, ja sitä käytetään myös yrityksen tarkoituksiin eri tavoin. Pääomalla tar-
koitetaan yrityksen resursseja kuten kiinteistöt, sijoitukset sekä aineettomat hyö-
dykkeet, kuten tavaramerkit ja patentit ja paljon muita. Kvantitatiivisessa

Pääoma koostuu omasta ja vieraasta pääomasta. Vierasta pääomaa ovat yrityksen
saamat lainat ja omaa kaikki muu pääoma, ja ne molemmat tasapainottavat toisi-
aan (Kuva 4).

Kuva 4. Kivanto Oy:n pääomarakenne.

3.2.1 Oma pääoma

Osakeyhtiön oma pääoma jakautuu taseessa sidottuun omaan pääöman ja vapaaseen omaan pääömaan. Sidottua omaa pääömaa ovat osakepääöma sekä kirjanpidolliset arvostusrahastot kuten arvonkorotusrahasto (se on tilinpäätösinstrumentti, ja se on käytössä silloin kun yhtiö kirjoittaa taseensa rivikohta omaisuusarän arvonkorotukseen), käyvän arvon rahasto (se syntyy, kun yritys tekee arvostuksen kirjanpitolaissa määriteltyjen rahoitusvälineiden tilinpäätöksessään käypään arvoon ja kirjaa toteutumattoman arvonnousun käyvän arvon rahastoon) ja uudelleenarvostusrahasto (tilinpäätösinstrumentti, jota ei ole suomalaisessa FAS-tilinpäätöksessä, vaan kansainvälisissä tilinpäätössäännöstössä). Muu oma pääöma on vapaata omaa pääöma, johon kuuluvat voittojäännös edellisiltä tilikausilta sekä tilikauden voitto tai tappio. Vapaaseen omaan pääömaan voi kuulua myös muita vapaita rahastoja kuten sijoitetun vapaan oman pääöman rahasto. (Tomperi 2010, 118–119.)

Taseessa tämä jako ei näy, vaan erittely annetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Sidotun oman pääöman jakaminen osakkeenomistajille on sallittua vain tietyin edellytyksin ja tietyssä laajuudessa. (Tuomi- Sorjonen & Kosonen 2015, 18.)

Kivanto Oy:n oman pääöman muutokset tilikauden aikoina ovat alla olevassa kuvassa 5.

Oman pääoman muutokset

	31.07.2020
Osakepääoma tilikauden alussa	8 000,00
Osakepääoma tilikauden lopussa	<u>8 000,00</u>
Sidottu oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa	<u>8 000,00</u>
Edellisten tilikauden voitto tk:n alussa	706 559,25
Ed. tilikauden voitto/tappio siirto	11,85
Osingonjako	-57 160,00
Edellisten tk:n voitto tk:n lopussa	<u>649 411,10</u>
Tilikauden voitto/tappio	-49 753,99
Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa	<u>599 657,11</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>607 657,11</u>

Kuva 5. Kivantto Oy:n oman pääoman muutokset (Kivantto Oy, tilinpäätöksen 31.07.2020 liitetiedot, 3.1)

Ennen 2019 vuosia osakeyhtiössä oli osakepääoman minimiraja, mikä markka-aikana se oli 15.000 markkaa ja sen jälkeen 50.000 markkaa, joka euroaikana oli 8.000 euroa. Vuodesta 2005 osakepääoman minimiraja oli 2.500 euroa, mutta vuonna 2019 rajaa poistettiin osakeyhtiölaista kokonaan. Vaikka osakepääoma ei ole enää nykyisin pakollinen, se on kuitenkin aika yleinen osakeyhtiössä edelleen. Osakepääoma osakeyhtiössä muodostuu osakkeiden merkintähintojen maksuista ja osakas sitten voi myydä omansa osakkeensa, jolloin hän pystyy realisoimaan yhtiön arvonnousun kauppahinnassa, ja yhtiö ei menetä riskipääomaansa ja ei menetä rahaa, kun osakas myy osakkeensa. Se on yksi osakeyhtiön elinvoimaisesta edusta. (Mäkinen 2019, 22–25.)

Koska osakepääomaa ei enää vaadita, se voidaan palauttaa maksamatta siitä veroa, koska osakepääoma on pääomasijoitus, jonka palautusta ei veroteta. Osakepääoman palauttaminen tehdään osakeyhtiölain 14 luvussa säädetyllä osakepääoman alentamismenettelyllä.

3.2.2 Vieras pääoma

Kivantto Oy:n pitkäaikaiseen vieras pääomaan kuuluvat lainat rahoituslaitoksilta eli pitkäaikainen rahoitusyhtiölaina Pohjola Pankki Oyj:stä. (Tase- erittely, 4). Tilikauden aikoina yhtiö kuukausittain maksaa lainalyhennykset per pitkäaikainen rahoituslaina- tili, korkokulut rahoitusyhtiölainosta- tili ja muut rahoituskulut- tili an OP- pankkitili.

Lainan lyhennyserä ja lainojen hoitokulut ovat kuukausittain pysyviä, eli 1905,49 € ja 10,00 € kuukaudessa, mutta korkokulut rahoituslainasta vaihtuvat lainasaldon muutokseen suhteessa (Taulukko 4).

Taulukko 4. Lainanlyhennys. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
2631	Pitkäaik rahoitusyhtiölaina 1	1905,49		Pohjola Pankki Oyj/ Viite: ***** TILISIISRTO
9470	Korkokulut rahoitusyhtiölainosta	120,74		Pohjola Pankki Oyj/ Viite: ***** TILISIISRTO
9694	Muut rahoituskulut	10,00		Pohjola Pankki Oyj/ Viite: ***** TILISIISRTO
1951	OP 573120-*****		2036,23	Pohjola Pankki Oyj/ Viite: ***** TILISIISRTO

Lisäksi pitkäaikaista vieras pääomasta löytyy tili ”Seuraavan tilikauden lainanlyhennykset”, mikä vähentää pitkäaikaisen rahoitusyhtiölainan loppusumman. Logiikka on, että tilikauden suunniteltujen lainan maksujen määrää ei enää pidetä pitkäaikaisena velkana, ja sen takia se tulisi siirtää sopivammalle kirjanpitoltilille.

”Seuraavan tilikauden lainanlyhennykset”- tili on edelleen pysyvä, koska lainojen lyhennyserät ovat pysyviä. Summa 22.865,88 euroa syntyi koko tilikauden suunnitelmista lainanlyhennyksistä (1.905,49 euroa kuukausittain kaksitoista kuukautta). Muutokset tällä tilillä tapahtuvat vasta sitten, kun velan määrä alkaa loppua ja suunniteltavia lainojen lyhennysmaksuja jää alle tilikauden pituus, eli alle kaksitoista lainamaksuja.

Tilillä "Seuraavan tilikauden lainanlyhennykset" on vastatili "Pitkäaikaisen rahoitusyhtiön laina lyhennyserät", ja tämä tili löytyy lyhytaikaista vieras pääomasta.

Paitsi tililtä lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaista vierasta pääomasta löytyy osto-velat, muut velat, kuten ennakonpidätysvelka, sosiaaliturvamaksuvelka ja arvonlisäverovelka. Lisäksi on siirtovelat, joka sisältävät palkkamenot, lomapalkkamenot ja eläkevakuutusmaksut. (Tase- erittely, 4–5)

3.2.3 Laina osakkaalta ja -osakkaalle

Osakkeenomistaja voi lainata rahaa yhtiöltä, mutta rajoitukset on tunnettava kussakin tapauksessa. Esimerkiksi pääoman palautus yrityksestä osakkeenomistajalle on mahdollista vain tietyin ehdoin. On myös olemassa riski, että osakaslainoja kohdellaan peitettyinä osinkojen jakamisena. Osakeyhtiössä kirjanpidon oletus omistajan varainhankinnasta on, että se on osakaslaina, ellei muuta varainhankintaasiakirjaa ole saatavilla. Pääoman hankkiminen osakeyhtiöltä edellyttää osakeyhtiölain mukaisten muodollisten vaatimusten noudattamista, kuten yhtiökokouksen päätöstä osinkojen jakamisesta, pääoman palautuksesta tai muusta vastaavasta varojen jakamisesta. Osakkeenomistaja voi rahoittaa yritystä ilman laillisia rajoituksia (varojen saajalle) oman pääoman tai velan ehdoilla.

Jos osakkaan antama laina on koroton tai sen ehdot muutoin poikkeavat markkinaehdoista, niistä on annettava KPA 2:7b §:n mukaiset liitetiedot sekä tapauskohtaisesti tutkittava, tuleeko tietoja antaa KPL 3:2 §:n perusteella oikean ja riittävän kuvan varmistamiseksi. (Tilisanomat, 2010)

Ennen Kivantto Oy ei ole käyttänyt tilijä laina osakkaalta ja laina osakkaalle. Mutta tämän tilien käyttö on mahdollista lain mukaan. Pääehto on, että yhtiöltä lainattu rahamäärä ei ylitä yhtiölle osakkeenomistajan antamaa rahamäärää.

3.3 Kirjanpidon tavoitteet

Päätavoite, kun kirjanpitäjä tekee työtä hyvän kirjanpitotavan mukaisesti, on ymmärtää kirjanpidon järjestelmän rakenne, jotta ei vain syötetä kuluja ja tuloja kirjanpito-ohjelmaan, vaan ymmärretään, miten kukin yrityksen tuottama tulot ja kulut vaikuttavat koko yrityksen rahoitusjärjestelmään.

On myös välttämätöntä ylläpitää järjestystä järjestelmässä ja kirjoita kaikki tapahtumat oikeaan kirjanpitotiliin. On tarpeen tarkistaa, täsmääkö saldo vai onko siinä epä johdonmukaisuuksia. Vaikka ero olisi yhden sentin, on löydettävä tämän epä johdonmukaisuuden syy ja korjattava se. Tämä lähestymistapa antaa oikean kirjanpitokuvan ja auttaa myös säästämään aikaa tilinpäätöksen aikana.

Kaikki kirjanpitoon syötettävät tapahtumat on tuettava jollakin dokumentaatiolla (kuitit ja laskut, muut viralliset asiakirjat). Kadonneen kuitin/ laskun sattuessa on mahdollista pyytää lähettäjältä uusi tai osakkeenomistaja voi kirjoittaa allekirjoitetun selvitys, jossa selvitetään yrityksen tulojen/kulujen luonne, jos kadonnutta asiakirjaa ei ole enää mahdollista palauttaa tai saada uudesta.

Kaikki nämä vivahteet on otettava huomioon, kun kirjanpitoa tehdään hyvällä kirjanpitotavalla. Seuraavassa luvussa pohditaan, mihin tulee kiinnittää huomiota, kun syötä palkkatiedot kirjanpitoon hyvän kirjanpitotavan perusteella ja mitä täytyy tietä palkasta ja muista liittyvistä palkanmaksuihin pakollisista maksuista.

4 MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN PALKANLASKENTA KIRJANPIDDOS- DOSSA

Kuten tutkimuksesta ja analyysistä käy ilmi, osakeyhtiöiden palkanlaskelma osoittautui yhden kaikista vaikeimmista ymmärrettäviksi. Siksi kirjanpidon suorittamiseksi hyvällä tavalla on selvittävä perusteellisesti, mikä on palkka ja mistä se koostuu.

Maksaessa palkkaa tarvitaan tieto siitä, mitä pitää maksaa, minkä verran ja lisäksi millä perusteella. Tärkein ja ensisijainen lähde on lainsäädäntö. Lainsäädäntöön kuuluu työsopimuslaki, työaikalaki ja vuosilomalaki. Lainsäädännössä on pakottavia määräyksiä, joista ei voida sopia toisin työntekijän ja työnantajan välillä, jopa työehtosopimuksella. (Mattinen ym. 2020, 19.)

Lainsäädännössä ei ole säännöstä vähimmäispalkasta, mutta joka tapauksessa maksettava työntekijälle palkka pitäisi olla vähintään tavanomainen ja kohtuullinen. Työehtosopimukset sisältävät määräyksiä vähimmäispalkoista. Lisäksi työehtosopimuksessa sovittu palkka sitoo työnantajaa, kunhan se on vähintään lain ja työehtosopimuksen mukainen.

Palkan maksamisesta koskevat määräykset löytyvät työsopimuslain toisesta luvusta. Tärkeä huomio on, jos palkka erääntyy maksettavaksi sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, joului- tai juhannusaattona tai arkipäivänä, erääntymispäivänä pidetään lähinnä edellistä arkipäivää. Ja vain poikkeustapauksissa pakottavasta syystä palkka saadaan maksaa käteisrahalla. (Mattinen ym. 2020, 22–23.)

Ennakkoperintälaki edellyttää, että kirjanpitäjä pitää erillistä palkkakirjanpitoa. Palkkakirjanpitoa on säilytettävä kymmenen vuotta tilikauden päättymisestä ja muistiinpanoja ja tositteita kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana suoritus on maksettu. (Mattinen ym. 2020, 322.)

Yleensä Kivantto Oy:n henkilöstön palkka maksettava kuukauden alussa, viimeinen maksupäivä on kymmenes päivä. Tässä tutkimuksessa ei tarkastellaan yksityiskohtaisesti sitä, miten palkka lasketaan, mutta siinä selitetään jo lasketun palkan (palkkalaskelman) mukaan, miten se kirjoitetaan kirjanpidossa.

Kivantto Oy:n kirjanpitoon kuuluu 9 erilaisia palkkatilejä, kuten työntekijäpalkat, kuukausipalkat, muut palkanlisät, vuosilomapalkat, sairausajan ja vanhempainvaapaat palkat, kolme aputilejä kuten palkkojen- ja lomapalkkojen jaksotustilit ja lomapalkkavelkajaksotuksen purkutili, ja lisäksi saatujen sairausvakuutuskorvauksen tili, jota ei ollut käytetty ollenkaan tilikaudella 1.8.2019- 31.7.2020.

Bruttopalkat, joista lasketaan kaikki verot ja muut pakolliset maksut, kuuluvat debettiin. Tili "Palkkamenot (siirtovelat)" on vastatili, ja se tulee krediitiin. Tälle tilille jäi nettopalkan maksusumma, josta työntekijän verot ja muut maksut (ennakonpidätykset, eläkevakuutusmaksut ja työttömyysvakuutusmaksut) on jo vähennetty. Se on väliaikainen velkatili, joka tyhjennetään silloin kuin palkan maksu suoritetaan (Taulukko 5).

Taulukko 5. Palkka. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
5000	Työntekijäpalkat	2040,00		Palkka 2020
5010	Kuukausipalkat	2662,12		Palkka 2020
5340	Sairausajan ja vanhempainvap. palkat	952,00		Palkka 2020
2921	Ennakonpidätysvelka		1176,42	Palkka 2020
6140	Työntekijän TyEL- maksut		404,26	Palkka 2020
6420	Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut		70,69	Palkka 2020
2961	Palkkamenot (siirtovelat)		4002,75	Palkka 2020

Työnantajalla on pakollinen velvollisuus toimittaa palkasta ennakonpidätys ja maksaa palkan perusteella työnantajan sairausvakuutusmaksu. Myös työnantajan on otettava työntekijälle eläkevakuutus, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutus sekä työttömyysvakuutus. Näihin kaikkiin maksuihin liittyy maksujen tilitysvelvollisuus ja ilmoitusten toimittamisvelvollisuus. (Mattinen ym. 2020, 56.)

4.1 Työntekijän jäsenmaksu

Järjestäytynyt työnantaja on velvollinen perimään työntekijän palkasta ammattiyhdistyksen jäsenmaksun ja tilittämään sen edelleen ammattiyhdistykselle, mikäli työntekijä sitä pyytää. Työntekijän tulee antaa tästä valtuutus työnantajalle ja tehdä hänen kanssansa jäsenmaksun perintäsopimus. Se jälkeen ammattiyhdistys ilmoittaa vuosittain työnantajalle prosentti- tai euromäärän, jonka mukaan työnantaja tekee vähennyksen työntekijän palkasta ja tilittää sen edelleen ammattiyhdistyksen ilmoittamalle pankkitilille. Prosenttiperusteinen jäsenmaksu lasketaan ennakonpidätyksen alaisesta palkasta. (Mattinen ym. 2020, 62.)

Vuodelta 2019 palkan kirjaamisesta löytyy tili "Jäsenmaksutilitysvelka". Työntekijän jäsenmaksut ovat myös kirjoitettavia kredit- puolelle muihin pakottavien maksuihin kanssa. Se on väliaikainen velkatili, joka tyhjennetään silloin kuin maksu jäsenliitolle, esimerkiksi "Ammattiliitto Pro", suoritetaan.

4.2 Ennakonpidätys

Yritys on säännöllisesti palkkaa maksava työnantaja ja työnantaja on aina velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen työntekijälle maksettavasta tulosta, jos tulo ei ole erikseen verovapaaksi määritelty. Verotettava tuloa voi olla rahapalkka, mitta lisäksi sitä voivat olla erilaiset edut (esimerkiksi ravinto-, puhelin- ja autoedut) ja muut kuin rahana maksettavat suoritukset.

Työntekijä tai ilman ennakoperintärekisterimerkintää työtä tekevä yritys on velvollinen toimittamaan verokortin suorituksen maksajalle. Mikäli työntekijä ei toimita verokorttia, toimitetaan veronpidätys 60 prosentin mukaan. Ei merkittävälle ennakoperintärekisterille yhteisölle veroprosentti ilman verokorttia on 13.

Ennakonpidätys toimitetaan vähentämällä ennakonpidätyksen määrä rahana maksettavan suorituksen määrästä. Ennakonpidätys lasketaan pyöristämällä lä-

himpään senttiin normaalien pyöristyssääntöjen mukaan. Ennakonpidätys laskeaan ennakonpidätysprosentin mukaan verokorttiin merkittyyn tulorajaan asti ja tulorajan ylittävistä osasta lisäprosentin mukaan loppuvuoden ajan.

Ennakonpidätys vähennetään työntekijälle maksettavasta palkasta ja tilitetään verottajalle. Ennakonpidätyksen toimittamisen lisäksi työnantaja on velvollinen ottaa työntekijälle työeläkevakuutuksen, tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutus, ja antamaan veroilmoituksen työnantajasuorituksista ja ilmoittautumaan Verohallinnon työnantajarekisteriin, mikäli palkanmaksu on säännöllistä ja lisäksi työnantaja on velvollinen maksaa työnantajan sairausvakuutusmaksu, eläkemaksu, tapaturmavakuutusmaksu, ryhmähenkivakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksun. (Mattinen ym. 2020, 31–32.)

4.3 Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan velvollisuuksiin kuuluu maksaa työnantajan sairausvakuutusmaksua ja vakuuttaa työntekijää. Työnantaja veloittaa tämän osan työntekijän palkasta ja tilittää sen. Työnantajan sairausvakuutusmaksua maksetaan myös luontoisedusta. Sairausvakuutusmaksu ilmoitetaan työnantajan erillisilmoituksella tulorekisteriin. (Mattinen ym. 2020, 41–42.)

Työnantajan sairausvakuutusmaksu vuonna 2019 oli 0,77 %, vuonna 2020 se oli 1,34 % ja vuonna 2021 se on jo 1,53 %. (Vero, 2020a; Vero 2020b)

Työntekijäpalkat 2040,00 plus kuukausipalkat 2662,12 ja sairausajan palkat 952,99 ovat yhteensä 5654,12 euroa. Tästä summasta 1,34 % on 75,77 euroa (Taulukko 6).

Taulukko 6. Sotu. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
2923	Sosiaaliturvamaksuvelka		75,77	Palkka 2020
6300	Sotu- maksut	75,77		Palkka 2020

Sairausvakuutusmaksun tilillä on sosiaaliturvamaksuvelka vastatilinä. Se on väliaikainen velkatili, joka tyhjenetään silloin kuin sairausvakuutusmaksu suoritetaan.

4.4 Eläkemaksu

Eläkemaksut maksavat laillisesti sekä työnantajat että yrittäjät. Maksun prosenttiosuus riippuu suoraan maksajan iästä ja maksut alkavat 17-vuotiaana. Osakeyhtiön eläkemaksut hoituvat YEL- vakuutuksilla ja TyEL- vakuutuksilla. TyEL_maksut ovat työntekijälle ja osakeyhtiön omistajalle, jos ne omistavat alle 30 % yrityksen osakkeista. Kivantto Oy:llä on vain TyEL- maksut, jotka ovat saman nimisellä tilillä. Vastatili on väliaikainen siirtovelkatili "Eläkevakuutusmaksut" (Taulukko 7).

Taulukko 7. TyEL. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
2963	Eläkevaakutusmaksut (siirtovelat)		1430,49	Palkka 2020
6130	TyEL- maksut	1430,49		Palkka 2020

4.5 Tapaturmavakuutusmaksu

Tapaturmavakuutusmaksun on tarkoitus korvata työntekijälle työtapaturmat sekä tietyt erikseen määrätyt vammat ja ammattitaudit. Tapaturmavakuutus koskee myös työoloja työpaikalla tai sen kuuluvalla alueella, työmatkoilla Suomessa ja ulkomailla sekä työnantajan asioissa ollessa aikana. Lakisääteinen pakollinen tapaturma on voimassa myös etätyössä, mikä on erityisen tärkeää koronaviruspandemian aikana. Vakuutus etätyön aikoina on kuitenkin tarkoitettu vain työhön liittyvään toimintaan. Mutta jos työntekijän kalenterivuoden palkkasumma on enintään 1300 euroa, hän on vapaa tapaturmavakuutusvelvollisuudesta. Tapaturmavakuutusmaksu vaihtelee 0,1–8,00 prosentin ammattiryhmästä riippuen. Keskimäärin tapaturmavakuutusmaksu on 0,70 prosenttia. Joissakin vakuutusyhtiöissä parantunut työturvallisuus voi alentaa vakuutuskustannuksia. Suuret yritykset voivat lisäksi valita erityisen maksujärjestelmän, joka vastaa yrityksen omaa riskitasoa. Työnantajan on ilmoitettava maksetut palkat tulorekisteriin viiden päivän kuluessa maksupäivästä. (Mattinen ym. 2020, 48–49.)

Taulukko 8. Tapaturma. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
29655	Tapaturmavakuutusvelka		105,73	Palkka 2020
6400	Tapaturmavakuutusmaksut	105,73		Palkka 2020

Kivantto Oy:n tapaturmavakuutusmaksun vastatili on väliaikainen tapaturmavakuutusmaksuvelkatili (Taulukko 8).

4.6 Ryhmähenkivakuutusmaksu

Työntekijän ryhmähenkivakuutus on henkilö vakuutus, jonka työnantaja ottaa työntekijöilleen. Vakuutustapahtuma on vain työntekijän kuolema. Kuolemakorvaus maksetaan edunsaajille eli kuolleen puolisolle ja alle 22-vuotiaille lapsille. Jos vainajalla ei ole edunsaajaa, korvausta ei makseta. Vakuutusturvan määrä riippuu kuolleen työntekijän iästä ja huollettavana olevien lasten määrästä. Ryhmähenkivakuutusmaksu maksetaan vakuutusyhtiölle yhdessä pakollisen tapaturmavakuutuksen kanssa ja se vaihtelee vakuutusyhtiöittäin. (Mattinen ym. 2020, 50.)

Kivantto Oy:n ryhmähenkivakuutuskirjaukset ovat alla olevassa taulukossa 9.

Taulukko 9. Ryhmähenkivakuutus. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020)

		D	K	
29657	Ryhmähenkivakuutusvelka		3,96	Palkka 2020
6430	Ryhmähenkivakuutusmaksut	3,96		Palkka 2020

4.7 Työttömyysvakuutusmaksu

Työttömyysvakuutusmaksujen tarkoituksena on rahoittaa työttömyysvakuutuksia, kuten työttömyyspäivärahat, aikuiskoulutus työmarkkinoilla, koulutuspäivärahat, työttömien ja aikuiskoulutuksen tuen saajien työeläkevakuutusmaksut sekä vuorottelukustannusten kattaminen. Työttömyysvakuutusmaksu koostuu kah-

desta osasta: työnantajan työttömyysvakuutusmaksusta ja työntekijän, eli palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta. Työnantajan on maksettava työttömyysvakuutusmaksu, jos palkkoja maksetaan yli 1300 euroa kalenterivuodessa. (Mattinen ym. 2020, 51.)

Vuonna 2019 palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu oli 1,50 prosenttia, vuonna 2020 1,25 prosenttia ja vuonna 2021 on 1,40 prosenttia. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu riippuu maksettujen palkkojen määrästä ja muuttuu myös vuosittain. (Vero, 2020a; Vero 2020b)

Kivantto Oy:n työttömyysvakuutusmaksukirjaus on taulukossa 10.

Taulukko 10. Työttömyysvakuutusmaksu. (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019-31.07.2020)

		D	K	
29656	Työttömyysvakuutusvelka		96,12	Palkka 2020
6410	Työttömyysvakuutusmaksut	96,12		Palkka 2020

4.8 Työnantajan ilmoitukset palkanmaksuista

Tulorekisteri otettiin käyttöön vuoden 2019 alusta. Työnantajalla tai muilla palkanmaksajilla on velvollisuus ilmoittaa laajat palkkatiedot, kuten maksetut palkat, luontoisedut, palkkiot, työkorvaukset ja muut ansiotulot, tulorekisteriin viiden päivän kuluessa maksupäivästä. Verovapaat ja veronalaiset kustannukset ovat myös ilmoitettavia. Tulorekisteriin on annettava palkkatietoilmoitus ja työnantajan erillisilmoitus. Kaikkea ilmoitettavia tietoja on tärkeää ilmoittaa ajallaan ja tietojen on myös tärkeää olla oikein. (Mattinen ym. 2020, 56–61.)

4.9 Palkojen kirjaus kirjanpitoon

Parhaan ja oikean kuvan saamiseksi yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tulee kirjata suoriteperusteisesti, eli tulot ja kulut on kirjattava niiden syntyhetkellä. Mutta kaikki palkkoihin liittyvät sivukulut huomioidaan palkkojen kirjaamisen yhteydessä, vaikka ne maksettaisiin myöhemmin.

Lomapalkkavelan jaksotus voidaan tehdä pienissä yhtiöissä tilikauden aikana laskennallisesti. Lomapalkkavelka on kuitenkin kirjattava oikein tilinpäätökseen, jotta lomapalkkavelka lasketaan oikein henkilötasolla. (Mattinen ym. 2020, 324.)

Palkkatietojen syöttämiseksi kirjanpitoon hyvän kirjanpitotavan perusteella on otettava huomioon paljon vivahteita, joten monille tämä osio näyttää vaikeimmalta. Käytännössä jos ymmärtää logiikan palkkatietojen syöttämisessä kirjanpitoon, niin palkan syöttäminen ei enää tunnu niin monimutkaiselta.

Tehdyn kyselyn mukaan lähes kaikki kirjanpitäjät aloittivat uransa käyttämällä muistutuslistaa, joka auttaa käsittelemään palkanlaskenta hyvää kirjanpitotapaa noudattaen. Tämä luku kattaa kaikki tarvittavat tiedot, ja niitä voidaan käyttää muistutuksena. Seuraavassa luvussa käsitellään sitä, mitä tulee tietää tilinpäätöksessä hyvän kirjanpitotavan perusteella.

5 MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat yhtiön tärkeimpiä viestejä taloudesta ulkomaailmalle. Niiden sisältö määriteltiin lainsäädännössä, ja kirjanpitäjän, eli tilinpäätäjän, liikkumavaraa vähennettiin kirjanpitolain uudistuksen jälkeen. Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat kuitenkin kyseenalaisia: koska viestien sisällöt vaikuttavat ulkopuolisten arvioon yrityksestä, niiden lähettäjällä arvellaan olevan niin paljon vaikutushaluja, että viestissä pyritään pikemminkin luomaan haluttua yrityskuvaa kuin antamaan todellisuutta vastaavia tietoja. Kuinka tilinpäätös ja toimintakertomus voivat antaa realistisemmän kuvan yrityksestä? (Kaisanlahti ym. 2017, 11.)

Tilinpäätöksen laatimista säätelee kirjanpitolaki. Kirjanpitosäännöt sisältävät tarkempia säännöksiä tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksen on annettava oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitäjän tuloksista ja taloudellisesta asemasta. Kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitoa.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jos tiedot ovat eri valuutassa, on ilmoitettava tietojen muuntamiseen käytetty valuuttakurssi. Tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, mahdollisen rahoituslaskelman sekä niiden liitteinä ilmoitettavat liitetiedot (KPL 3:1 §), kootaan tasekirjaan. Tasekirja tulisi sisältää myös luettelo käytetyistä tilikirjaoista, tosittelajeista ja tositteiden säilytystavoista. Tasekirjan on oltava sidottu ja sen sivujen tai aukeamien on oltava juoksevasti numeroituja. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 182.)

Pien- ja mikroyrityksen oikeassa ja riittävästä kuvasta säädetään tarkemmin pienka mikroyrityasetuksella (PMA). Pienyrityksen tulee tarvittaessa toimittaa myös liitetietona seikkoja, jotka ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan aikaansaamiseksi. Pien- ja mikroyrityksen on esitettävä tilinpäätöksessään vain PMA-asetuksessa säädetyt seikat sekä verotusperäisistä syistä edellytetyt tiedot (PMA 1:2). (Raisnaho 2020, 24; 166.)

5.1 Täsmäyttäminen ja jaksottaminen

Täsmäyttäminen tarkoittaa osakirjanpitojen saldojen vertaamista pääkirjanpitoon. Pysyvien vastaavien hyödykekohtaisen seurannan poistojen ja loppusaldojen on täsmäyttävä kirjanpidon poistojen ja jäännösarvojen kanssa. Sama koskee mm. yrityksen lainoja. Täsmäyttäminen tehdään yleensä muidenkin tilien osalta tilikohtaisesti. (Tölli 2006, 151–152.)

Kivantto Oy:n tilinpäätöskirjauksia ovat alla olevassa kuvassa 6.

6400 Tapaturmavakuutusmaksut		-20.08	Täsmäys lop. tap.vak.maksu v. 2019
1805 Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)		-8.32	Ryhmähenkivak. laskennallinen saatava 31.7.19
29657 Ryhmähenkivakuutusvelka	28.53		Ryhmähenkivak. 8-12/19
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut		-0.13	Ryhmähenkivak. lop. maksu v. 2019
29657 Ryhmähenkivakuutusvelka	27.87		Ryhmähenkivak. 1-7/20
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut		-1.50	Ryhmähenkivak. 1-7/20, täsmäys
1805 Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)		-49.27	Ryhmähenkivak. ennakko v. 2020
1805 Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)	22.90		Ryhmähenkivak. laskennallinen saatava 31.7.2020
29655 Tapaturmavakuutusvelka	836.83		Tapaturmavak. 1-7/20
6400 Tapaturmavakuutusmaksut		-24.52	Tapaturmavak. 1-7/20 täsmäys
1805 Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)		-1517.95	Tapaturmavak. ennakko v. 2020
1805 Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)	705.64		Tapaturmavak. laskennallinen saatava 31.7.2020

Kuva 6. Kivantto Oy:n tilinpäätöskirjaukset 1 (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019-31.07.2020).

Siirtosaamiaisia ovat tilikaudella tai aikaisemmalla tilikaudella suoritettut maksut tulevina tilikausina suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuvista menoista, jollei niillä ole merkittävä vaikutusta ennakkomaksuihin; sekä sellaiset päätyneellä tai aikaisemmalla tilikaudella suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuneet tulot, joista ei ole saatu maksua, jollei niitä ole merkittävä myyntisaamisiin. (KPL 4 luku 6 §).

Poistot tehdään Kivantto Oy:ssä kuukausittain, joten tilinpäätöshetkellä tarvitsee vain tarkistaa, oliko kaikki tehty oikein. Poistoa tehdään 25 prosenttia koneista ja laitteista, joka on tilillä 1161, henkilöautosta tilillä 1172 ja kalustosta tilillä 1200. Poisto koneista ja kalustoista on tilinumerolla 6870 (Kuva 7).

1161 Koneet ja laitteet		-7,27	Poisto 25 % 1 kk
6870 Poisto koneista ja kalustosta	7,27		Poisto 25 % 1 kk
1172 Henkilöautot (alv)		-119,54	Poisto 25 % 1 kk
6870 Poisto koneista ja kalustosta	119,54		Poisto 25 % 1 kk
6870 Poisto koneista ja kalustosta	2641,13		Poisto 25 % 1 kk
1200 Kalusto ja muu irtain (alv)		-2641,13	Poisto 25 % 1 kk

Kuva 7. Kivantto Oy:n poisto koneista ja kalustosta (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).

Tilikauden aikainen kirjanpito muutetaan arvostuksilla ja jaksotuksilla tilinpäätöksessä (Kuva 8).

2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)		-371,95	Lomapalkkavelka
5330 Lomapalkkojen jaksotus	371,95		Lomapalkkavelka
2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)		-4,99	Stm lomapalkkavelasta
6300 Sotu-maksut	4,99		Stm lomapalkkavelasta
2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)	64,35		Tyel lomapalkkavelasta
6130 TyEL-maksut		-64,35	Tyel lomapalkkavelasta
2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)		-23,03	Tapaturmavak. lomapalkkavelasta
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	23,03		Tapaturmavak. lomapalkkavelasta
2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)		-1,67	Tvm lomapalkkavelasta
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	1,67		Tvm lomapalkkavelasta
2962 Lomapalkkamenot (siirtov.)		-0,26	Ryhmähenkivak. lomapalkkavelasta
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	0,26		Ryhmähenkivak. lomapalkkavelasta
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-1653,12	Palkkavelka 31.7.2020
5090 Palkkojen jaksotus	1653,12		Palkkavelka 31.7.2020
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-22,15	Stm palkkavelasta
6300 Sotu-maksut	22,15		Stm palkkavelasta
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-257,06	Tyel palkkavelasta
6130 TyEL-maksut	257,06		Tyel palkkavelasta
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-36,15	Tapaturmavak. palkkavelasta
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	36,15		Tapaturmavak. palkkavelasta
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-7,44	Tvm palkkavelasta
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	7,44		Tvm palkkavelasta
2961 Palkkamenot (siirtov.)		-1,17	Ryhmähenkivak. palkkavelasta
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	1,17		Ryhmähenkivak. palkkavelasta
2979 Muut siirtovelat	1953,27		Agtuvi Oy/Carrot
1702 Myyntisaamiset, laskukeskontra		-1953,27	Agtuvi Oy

Kuva 8. Kivantto Oy:n tilinpäätöskirjaukset 2 (Kivantto Oy, päiväkirja 01.08.2019- 31.07.2020).

Siirtovelkoja ovat tilikaudella tai aikaisemmalla tilikaudella saadut maksut sellaisista tuloista, jotka toteutuvat suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla tulevina tilikausina, jollei niitä ole merkittävä ennakkomaksuihin; sellaiset suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuneet menot, joista ei ole suoritettu maksua, jollei niitä ole merkittävä ostovelkoihin;

sekä vastaiset menot ja menetykset, jollei niitä ole merkittävä pakollisiin varauksiin siten kuin 5 luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään tai vähennettävä asianomaisen omaisuuserän taseeseen merkittävästä arvosta. (KPL 4 luku 6 §).

5.2 Tilinpäätösasiakirjat

Tilinpäätösasiakirjat tehdään kirjanpidon raporttien pohjalta. Kivantto Oy:n tilinpäätösasiakirjoja ovat tase, tuloslaskelma ja liitetiedot. Tilinpäätösasiakirjojen laatimista säätelevät eri lait ja säädökset.

5.2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista suoriteperusteisesti. Osakeyhtiön tuloslaskelma esitetään periaatteessa kululajikohtaisena, jolloin kulut jaetaan kululajien mukaan. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa varsinaisen toiminnan tuotoista vähennetään materiaalien ja palveluiden hankintamenot, henkilöstökulut, poistot, arvonalentumistappiot ja muut liiketoiminnan kulut. Näiden kulujen vähentämisen jälkeen päästään välisumman liikevoitto tai liiketappio. (Raisinaho 2020, 35.)

Tuloslaskelmassa tulee aina sisältää vertailutiedot edelliseltä vuodelta. Pienet yritykset voivat laatia lyhennetyn tuloslaskelman. Lyhennetyn tuloslaskelman alkupään erät henkilöstökuluihin saakka on yhdistetty bruttotulokseksi, joka on tällöin tuloslaskelman ensimmäinen erä. Pienen yrityksen tuloslaskelma noudattaa bruttotulokseen perustuvaa peruskaavaa. Mikroyritykset voivat esittää tuloslaskelmansa vielä pienyrityksiäkin lyhemmissä muodossa. (Tuomi- Sorjonen 2016, 148.)

5.2.2 Tase

Tase kuvaa osakeyhtiön taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä. Yleensä tase-eriä voidaan yhdistää, jos niiden erillinen esittäminen ei ole ratkaisevaa oikean ja riittävän kuvan saamiseksi tai jos yhdistäminen johtaa selkeämpään esittämiseen. Jos

osakeyhtiöllä on saaminen siltä, jolle se on itse velkaa, on saaminen ja velka esitettävä taseessa erikseen. (Raisinaho 2020, 40.)

Tase on kaksipuolinen. Taseen puolten nimet ovat vastaavaa ja vastattavaa. Ne tarkoittavat samaa kuin debet ja kredit. Joskus niistä on käytetty nimityksiä hyitykset ja veloitukset sekä aktiivat ja passiivat.

Vastaavaa puolella esitetään pysyvät ja vaihtuvat vastaavat sekä vastattavaa puolella oma ja vieras pääoma. Pysyviä vastaavia ovat esimerkiksi rakennusten ja koneiden hankintamenot. Pysyville omaisuuserille on ominaista, että niistä kertyy tuloa useiden tilikausien aikana. Näin ollen niiden hankintamenot vähennetään tuloslaskelmassa niiden taloudellisena vaikutusaikana vuosittaisina poistoina, jos ne ovat käyttöomaisuushyödykkeitä. Kulumattomasta käyttöomaisuudesta, kuten esimerkiksi maa- alueista, ei tehdä poistoja. Vaihtuvissa vastaavissa oleva vaihtomaisuus sisältää aine-, tarvike- ja tavaravarastot. Saamisia ovat myyntisaamiset, lainasaamiset, siirtosaamiset, sekä muut saamiset. Siirtosaamiset ovat tilinpäätöksen yhteydessä kirjattuja eriä, joilla on korjattu tuloslaskelman tuloja ja menoja jaksotus- ja kohdistamisperiaatteiden mukaisesti.

Jos yhtiöllä ei ole osakepääomaa, sillä ei ole sidottua pääomaa ollenkaan. Silloin omassa pääomassa ovat vain edellisten tilikausien tuloslaskelman kertyneet voitot ja tilikauden voitto. Vieraassa pääomassa lyhytaikaisia velkoja ovat ne, jotka erääntyvät 12 kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä, ja pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin.

Koska pienyrityksen tilinpäätös on julkistettava kaupparekisterissä, yrityksen on harkittava, mitä tietoja se haluaa paljastaa esimerkiksi kilpailijoilleen. Tehokkain tapa pitää tiedot salassa, on käyttää lyhyttä tuloslaskelmaa yksittäisistä toiminnoista ja lyhyttä tasetta. Jos pieni yritys haluaa pitää tietonsa mahdollisimman salassa, sen ei pidä myöskään vastata luottotietoyhtiöiden kyselyihin, joilla pyydetään laajemmat tilinpäätöstiedot. (Mäkinen 2019, 110–112.)

5.2.3 Liite- ja muut tiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kirjanpitovelvollisen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarvittavat lisätiedot tulee ilmoittaa liitetiedoissa. Liitetiedoissa on tilannekuva yhtiön liiketuloksesta ja taloudellisesta asemasta tuloslaskelman ja taseen mukaisesti. (Tuomi- Sorjonen 2016, 154.)

Kivantto Oy:n tilinpäätöksessä tuloslaskelman ja taseen jälkeen löytyy tilinpäätöksen liitetiedot. Liitetiedoista löytyy paljon oikein tärkeitä tietoja kuten esimerkiksi tilinpäätöksen laatimisperiaatteet. Noudatetut säännökset ja arvostus- ja jakotusperiaatteet ja -menetelmät kertovat, että tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätösasetuksen pienyritystä koskevien säännösten mukaisena. Laitteistosta löytyy tietoja esineoikeudellisesta vakuudesta, liiketoimesta intressitahojen kanssa, henkilöstömäärästä, yhtiön osakkeista, oman pääoman muutoksesta. Lisäksi liitetiedossa ovat laskelma jakokelpoisista varoista ja hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilinpäätös katsotaan valmistuneen, kun se on allekirjoitettu. Osakeyhtiön tilinpäätöksen allekirjoittaa hallitus, toimitusjohtaja ja lisäksi tilintarkastaja, joka antaa tilintarkastuskertomus suoritetusta tarkastuksesta.

Lopussa löytyy lisäksi luettelo kirjanpitokirjoista, tositelajeista sekä säilytystavoista, tase- erittely, pitkä tuloslaskelma ja lista tilikaudella käytetystä kirjanpidon tileistä. Tase- erittelyt ovat tärkeä osa tilinpäätöstä, vaikka ne eivät kuitenkaan ole julkista tilinpäätösaineistoa eikä niitä rekisteröidä kaupparekisteriin.

5.3 Tilinpäätöksen vahvistaminen ja voitonjako

Tilinpäätös on valmis vasta silloin, kun se on vahvistettu. Se jälkeen yritys voi ryhtyä voitonjakoon, jos voittoa on. Mutta osakeyhtiössä tarvitaan vielä tilintarkastus ennen voitonjakopäätöstä.

5.4 Tilintarkastus

Tilintarkastuksen tarkoituksena on antaa tilintarkastajalle mahdollisuus lausua siitä, onko tilinpäätös ja toimintakertomus laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon myös siitä, antavatko tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa oikeat ja riittävät tiedot tarkastettavan yhteisön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla. Tilintarkastajan on myös suoritettava hallinnon tarkastus. Hallinnon tarkastuksessa selvitetään vastuuvollisten toiminnan lainmukaisuutta.

Tilinpäätöksen laativat ja ovat vastuussa yhteisön johto, hallitus ja toimitusjohtaja. Nämä vastuut perustuvat kulloinkin sovellettavaan yhteisöjä päätöstä koskevan lausunnon laatiminen. Tätä eroa on pääomamarkkinoiden kehittyessä alettu Suomessakin korostaa aikaisempaa enemmän kansainvälinen tilintarkastusstandardien perustalta. Hallituksen vastuu ja tilintarkastajan velvollisuudet tuodaankin nyt esiin myös tilintarkastuskertomuksessa. (Tomperi 2009, 11–12)

Tilintarkastajana voi toimia ainoastaan hyväksytty tilintarkastaja eli joko HT-, KHT- tai JHTT- tilintarkastaja. Mutta tilintarkastus ei ole pakollista kaikissa osakeyhtiössä, vaan jos yritys täyttää tietyt ehdot tilintarkastajan varten.

Tilintarkastajan tulee tehdä merkintä tilintarkastuksen tilinpäätökseen. Tilintarkastaja laatii suoritetusta tarkastuksesta erillisen tilintarkastuskertomuksen. Tämä voidaan haluttaessa liittää muuhun tilinpäätösaineistoon. Kirjanpitäjä ei kuitenkaan voi laatia tilintarkastajalle tilintarkastuskertomusta valmiiksi. (Tuomi- Sorjonen 2016, 161–162.)

5.5 Ilmoitukset

Yrityksen on toimitettava verohallinnolle työnantajan vuosi- ilmoitus ha veroilmoitus. Palkkatiedot on ilmoitettava vakuutusyhtiölle työnantajamaksujen vahvistusta ja ennakkomaksujen määräämistä varten.

Tilinpäätös julkaistaan rekisteröitymällä kaupparekisteriin. Tilinpäätös on toimitettava rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Osakeyhtiön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Tuloslaskelma, tase, liitetiedot ja mahdollinen hallituksen toimintakertomus toimitetaan rekisteröitäväksi. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen päivämäärästä ja yhtiön voittoa koskevasta yhtiökokouksen päätöksestä. Tase-erittelyt eivät kuulu julkistettavaan tilinpäätökseen.

Verohallinto toimittaa osakeyhtiöiden ja osuuskuntien veroilmoituslomakkeella 6B ja lisäksi sen liitteenä annetut tilinpäätösasiakirjat ja tiedot kaupparekisteriin Patentti ja rekisterihallitukselle. (Tuomi- Sorjonen 2016, 160.)

Kaikki edellä mainitut tiedot on tiedettävä ja ymmärrettävä hyvin, jotta mikrokoisen osakeyhtiöiden vuositilinpäätös voidaan laatia oikean ja hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Ja seuraavassa luvussa on osakeyhtiöiden verotuksesta tietoa, joka kirjanpitäjän tulee tietää voidakseen tehdä työnsä hyvän kirjanpitomenetelmän mukaisesti.

6 MIKROKOKOISEN OSAKEYHTIÖN VEROTUS

Osakeyhtiön ja sen osakkeenomistajan voitonjaon verotus on yksi mielenkiintoisimmista veroaiheista. On vaikea löytää toista aihetta, joka kiinnostaa paitsi verotutkijoita ja veroasiantuntijoita myös poliitikkoja, valtion virkamiehiä, elinkeinonjärjestöä ja mediaa vuodesta toiseen. Verotettaessa osakeyhtiön voitonjakoa erityisesti osinkojen verotus näyttää olevan ongelma verolainsäätäjille sekä Suomessa että myös muissa maissa. Toisaalta osinkoja, kuten muunkin osakeyhtiöstä tapahtuvan voitonjaon (kuten palkat ja korot) verotus on henkilöverotusta. Keskeisiä kysymyksiä henkilöverotuksessa ovat verotuksen oikeudenmukaisuus sekä verotettavan tulon että pääomatulojen jakaminen. (Viitala 2018, 11–12)

Yksityisen osakeyhtiön ja osakkeenomistajan verotus eroaa merkittävästi muun tyyppisten yhtiöiden verotuksesta. On väitetty, että osakeyhtiön verotus on epäedullisempaa kuin muiden liiketoimintamuotojen verottaminen, mutta näin ei ole. Se on vain erilainen.

Yrityksen tuloverotuksen lisäksi verotus eroaa merkittävästi erityyppisistä yrityksistä. Esimerkiksi osakeyhtiön osakas voi saada kevyesti verotettuja luontoisetuja ja verovapaita henkilökuntaetuja, joita yksityisyrittäjät eivät voi saada. (Mäkinen 2019, 146.)

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt ovat itsenäisiä verovelvollisia. Niille vahvistetaan verotettava tulo. Verotulot jaetaan valtion ja kunnan välillä verontilityslain mukaisesti (TVL 124 §).

Myös osakeyhtiöiden tuloja verotetaan tulolähteen mukaan. Osakeyhtiöilläkin voi vielä vuonna 2019 olla elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvien tulojen lisäksi tuloverolain mukaan verotettavia tuloja. Näitä voivat olla esimerkiksi osingot, korot ja vuokratuotot liiketoiminnan ulkopuolella tehdyistä sijoituksista. Joillakin yrityksillä on myös tuloja, jotka ovat maataloustulojen lähde. (Tomperi 2019, 46.)

Analyysin ja kyselyn tulosten perusteella verotukseen ja osakeyhtiöiden osakkeisiin liittyvät kysymykset ovat vaikeuksissa kolmannella sijalla. Tässä luvussa tarkastetaan tarkemmin, mitä sisältyy osakeyhtiöiden Kivantto Oy:n verotukseen, ja selvitetään, mitä on tiedettävä verotuksen käsitellyssä hyvällä kirjanpitolavalla.

6.1 Arvonlisävero

Arvonlisävero on välillinen vero, jonka yrittäjä kerää asiakkailtaan tavaroiden ja palvelujen hinnan lisäksi ja joka maksetaan sitten valtiolle. Arvonlisävero koskee melkein kaikkia Suomessa kulutettuja tavaroita ja palveluja. AVL 1 luvun mukaan arvonlisäverovalvollisia ovat pääsäännön mukaan kaikki, jotka myyvät liiketoiminnan muodossa verollisia tavaroita tai palveluja.

Verovelvolliset ovat kauppiaita, jotka myyvät tavaroita ja palveluja. He perivät veroja ostajilta ja tilittävät niitä valtiolle. Verovelvollinen yritys määrittää myymiensä tavaroiden ja palvelujen hinnan lisäämällä hintaan hallitukselle maksettavan arvonlisäveron osuuden. Siksi ostaja maksaa veroa myös valtiolle ostaessaan tavaroita tai palveluja.

Jos tavaroiden tai palvelujen ostaja on yksityishenkilö henkilö tai muu kuluttajana toimiva henkilö, tavaroiden ostohintaan sisältyvä vero on ostajan viimeinen taakka. Mutta jos tavaroiden tai palvelujen ostaja on arvonlisäverovelvollinen yritys, vero on vain tätä tarkoitusta varten läpikulkuerä. Ostaja voi sitten käsitellä kauppahintaan sisältyvää arvonlisäveroa verotuksessa vähennyskelpoisena verona. Kun myyjä on maksanut veron myyntihinnastaan eli ostajan ostohinnasta, ostaja voi vähentää saman veron välttääkseen tavaroiden uudelleenverotuksen. Yritys maksaa arvonlisäveron vain tuotteeseen tai palveluun liittyvästä arvonlisäyksestä, eli käytännössä se veloitetaan yleensä myyntipalkkioista. (Tomperi 2010, 54.)

Yritykset, joiden liikevaihto on yli 15 000 euroa, ovat arvonlisäverovelvollisia ja niiden on rekisteröidyttävä alv-rekisteriin. Yritys voi vähentää ostojen arvonlisäveron myynnin arvonlisäverosta, jos sillä on lasku tai muu ostokuitti. Alv-normaali verokanta on 24 % (palvelut ja tavarat), mutta joihinkin tuotteisiin ja palveluihin sovelletaan alennettua verokantaa 14 % (ruoka, ateriat, ravintolat ja ateriapalvelut), 10 % (lääkkeet ja urheilupalvelut, kirjat, elokuvanäytöt, kulttuuri- ja viihdetapahtumiin sisäänpääsy, majoituspalvelut, henkilökuljetus ja muut) tai 0 % (lisätietoja tästä löytyy verohallinnon verkkosivuilta). OmaVero-palvelua käytetään omaaloitteisten veroilmoittamiseen. (Bisnes.fi, 2020)

Jos yritys kuuluu alv-rekisteriin ja sen tilikauden liikevaihto on alle 30 000 euroa, yrityksellä on verohelpotus, eli arvonlisäveron alarajahuojennus. Jos yrityksen liikevaihto on enintään 10 000 euroa (verovuoden 2021 alusta 15 000 euroa), yritys saa huojennukseen oikeuttavan arvonlisäveron kokonaan takaisin. Jos yrityksen liikevaihto on yli 10 000 euroa mutta alle 30 000 euroa, yritys saa huojennuksena osan arvonlisäverosta.

Alarajahuojenuksen määrää onnistuu selvittää etukäteen alarajahuojenuksen laskurilla ja ilmoitettavaa omaaloitteisten veroilmoittaminen aikana tilikauden lopussa. Alarajahuojenuksen määrän laskeminen varten tarvitaan tilikauden huojennukseen oikeuttavaa liikevaihtoa ja tilikauden huojennukseen oikeuttavaa arvonlisäveromäärää, eli koko tilikauden liikevaihto ja koko tilikauden maksettava arvonlisäveromäärä.

Arvonlisäveron alarajahuojennus on tuloverotuksessa veronalaista tuloa ja huojennus kirjataan liiketoiminnan muuksi tuotoksi (alv0%) ja ilmoitetaan veroilmoituksen kohdassa ”Saadut tuet ja avustukset”. (Alvin, 2020)

Kivantto Oy:n liikevaihto ylittää huomattavasti alarajahuojenuksen mahdollisuuden rajan, mutta hyvän kirjanpitotavan mukaisen kirjanpidon ylläpitämiseksi on tiedettävä, mikä on alarajahuojennus ja miten sitä on käsiteltävä kirjanpidossa, jos

sitä tapahtuu. Kivantto Oy:n arvolisäveroilmoitukset tehdään kuukausittain Oma-Verossa kuukauden tulojen ja menojen perusteella.

6.2 Osakeyhtiön ennakkovero

Yritystulojen verotus perustuu ennakkoerotukseen. Siten osakeyhtiön tulot arvioidaan ennen verovuoden alkua aikaisempien vuosien tulojen mukaisesti, josta sitten vähennetään 20 prosentin tulovero. Jos Kivantto Oy olisi aloittava yritys, olisi arvioitava itsenäisesti mahdollinen tulojen koko. Tietysti yhtiön tavoitteena on arvata mahdollinen tulo mahdollisimman tarkasti. Jos veroja maksetaan liian vähän, yrityksen on maksettava lisäennakkoa tai sitten jäännösveroa. Jos veroja on maksettu liikaa, yritys saa veronpalautuksen. On suositeltavaa seurata tulojen ja lähdeverojen määrää koko vuoden ajan ja säätää tuloarviota tarvittaessa.

Ennakkoerohakemus tehdään verohallinnolle sähköisellä hakemuksella Oma-Veron sivulla tai paperilomakkeella "Verokorttihakemus ja ennakkoerohakemus (5010)", mikä on ladattava verohallinnon nettisivulta, samalta sivulta löytyy myös täyttöohjeet.

Kivantto Oy:n viimeisen tilikauden liiketulos on negatiivinen, joten yhteisöveron ennakkoervoja ei tarvinnut maksaa. Yhteisövero on helppo laskea, kun verotettavan tulon määrä on laskettu tilinpäätöksen perusteella.

6.3 Osinkoverotus

Osakkeenomistajat maksavat osakeyhtiön maksaman yhteisöveron lisäksi veroa yhtiön heille maksamista osingoista. Osingon verotus riippuu keskeisesti siitä, onko osingon jakava yhtiö julkisesti noteerattu eli listattu, vai muu kuin julkisesti noteerattu eli listaamaton yhtiö. Listaamaton yhtiö on yhtiö, jota ei ole listattu pörssiin. Pienet yhtiöt eivät pääsääntöisesti listaudu pörssiin. Listaamattomasta yhtiöstä osingot jaetaan osuuteen pääomatuloista ja osuuteen ansiotuloista sen mukaan, mikä on osakkeenomistajan osuus yhtiön nettovarallisuudesta. Osa osingoista on verotonta. (Mäkinen 2019, 147.)

Listamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotuksesta säädetään TVL 33 b §:ssä: Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitetulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 150 000 euroa, osingosta 85 prosenttia on pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Edellä 1 momentissa tarkoitetun vuotuisen tuoton ylittävältä osalta osingosta 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. (Viitala 2018, 25–26)

Osakkeen matemaattinen arvo saadaan, kun verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukainen yhtiön tarkistettu nettovarallisuus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamia tai hankkimia omia osakkeita ei tällöin oteta huomioon. Osakeyhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön verotettavasta varoista velat. Nettovarallisuutta laskettaessa huomioidaan osakeyhtiön kaikki varat ja velat riippumatta siitä, kuuluvatko ne elinkeinotuloläheteeseen. (Tomperi 2019, 47.)

Listamattoman yhtiön maksamasta osingosta ja sen sijaan maksetusta sijaisosingosta on toimitettava 7,5 prosentin suuruinen ennakonpidätys, jos saajana on luonnollinen henkilö tai kotimainen kuolinpesä. Ennakonpidätys toimitetaan kuitenkin 28 prosentin suuruisena 150 000 euroa ylittävästä osingon määrästä (ennakkoperintäasetus 15 § 1 momentti 4 kohta). Osingonmaksajan on valvottava 150 000 euron rajan ylitystä samalle saajalle maksetuista osinkoista.

Ennakonpidätysvelvollisuus koskee myös sellaista varojen jakoa muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön vapaan oman pääoman rahastosta, joka verotetaan osinkona. Ennakonpidätysvelvollisuutta ei ole, jos listamattoman yhtiön varojen jako vapaan oman pääoman rahastosta täyttää luovutuksena verottamisen aineelliset

edellytykset (verovelvolliselle palautetaan tämän yhtiöön tekemä pääomansijoitus ja pääomansijoituksen tekemisestä on varoja jaettaessa kulunut enintään kymmenen vuotta ja asiasta on olemassa luotettava selvitys).

Ennakonpidätyksen määrä lasketaan edellä esitettyjen prosenttiosuuksien mukaan osingonsaajalle jaettavasta osingosta, vaikka osa osingosta on saajan verovaapaata tuloa. (Vero, 2021)

Osakeyhtiöltä jaettavan osingon määrä päätetään yhtiökokouksessa osakeyhtiölain puitteissa. Tilikausittain voidaan ratkaista se määrä, joka voitosta tai kertyneistä voittovaroista tulee verotettavaksi osinkotulona osakkeenomistajan verotuksessa. (Walden & Leppiniemi 2020, 159.)

6.4 Verosuunnittelu

Kaikista yhtiömuodoista osakeyhtiö on ainoa, jossa on mahdollista tehdä järkevä verosuunnittelu. Yksityisen yhtiön ja henkilöyhtiön verotus esitetään omistajien verotuksena välittömästi tilikauden verotettavan tulon mukaisesti. Niissä ei verotusta pysty merkittävässä määrin tasaamaan vuosien kesken, jolloin ansiotuloverotuksen progressiivinen veroasteikko rankaisee yrittäjää. (Mäkinen 2019, 161.)

Tästä aiheesta on monia artikkeleita, kirjoja ja tutkimustyötä. Tutkimuksissa on lähes aina sama johtopäätös - verosuunnittelulle ei ole tarkkaa ratkaisua eikä tarkkaa vastausta, mistä on enemmän hyötyä. Pitää vain aina luottaa numeroihin ja tehdä laskelmia niiden perusteella.

7 YHTEENVETO

Hyvä ja kokenut yrittäjä ymmärtää, kuinka tärkeää on, että hyvä kirjanpitäjä hoitaa yrityksensä kirjanpidon ja veroraportoinnin. Yrittäjillä on erilaisia määritelmiä hyvästä kirjanpitäjästä. Jollekin kirjanpitäjä on hyvä, jos hän ottaa vähän rahaa palveluistaan. Joillekin kirjanpitäjä on hyvä, jos hän vastaa aina puhelimeen, mutta kokenut yrittäjä ymmärtää, että pääasia on, että kirjanpitäjä on ammattitaitoinen.

Hyvän kirjanpitotavan perustuvan työn tekeminen edellyttää hyvän koulutuksen saamista ja koulutuksen jälkeenkin jatkuvaa oppimista. Lait muuttuvat jatkuvasti, veroprosentit eivät ole vakioita, mutta yksi asia ei muutu koskaan - kirjanpitäjän on annettava oikea ja riittävä kuva kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä. Vain hyvä kirjanpitäjä voi tehdä tällaista työtä.

Kirjanpitäjän tulee olla ammattitaitoinen, vastuullinen, tarkka, täsmällinen ja rehellinen. Kirjanpitäjän on pysyttävä ajan tasalla ja tiedettävä kaikki mitä nykyaikaisessa finanssimaailmassa tapahtuu. On jo pitkään ollut selvää, että hyvä kirjanpitäjä ei ole vain kirjanpitoa pitävä henkilö, vaan myös henkilö, joka osaa antaa hyviä neuvoja yrityksen taloudellisen tilanteen parantamiseksi.

7.1 Tutkimuksen tulokset ja johtopäätökset

Kirjanpito on tärkeä työkalu taloudellisten päätösten tekemisessä. Kirjanpidon avulla on mahdollista katsoa yrityksen menneisyyteen, mutta sen pitäisi myös auttaa katsomaan tulevaisuuteen. Noudattamalla hyviä kirjanpitomenetelmiä ja antamalla oikean ja riittävän kuvan kirjanpidosta, raportit auttavat yrittäjää saamaan tunnistamaan yrityksen vahvuudet ja heikkoudet. Saatujen tietojen perusteella yrittäjä voi tehdä tärkeitä päätöksiä. Jotta tämä olisi mahdollista, raportoinnin on tapahduttava reaaliajassa ja ammattimaisella tasolla. Kirjanpito tulee suorittaa yleisten kirjanpitoperiaatteiden ja kirjanpitoa koskevien lakien mukaisesti. Kaikki nämä kriteerit yhdessä muodostavat yhteiskuvan hyvästä kirjanpitotavasta.

Oli mielenkiintoista tehdä tutkimusta Kivantto Oy:n kirjanpidosta viime vuoden aikana tehdyn kirjanpidon ja vuositilinpäätöksen perusteella. Yrityksen Kivantto Oy:n omistaja puhuu aina innostuneesti kirjanpitäjänsä työn suorittamisesta ja tilintarkastaja antaa tehdystä työstä aina hyvää palautetta. Tätä työtä kirjoitettaessa ja kirjanpitoraporttia kuten pää- ja päiväkirjojen tarkasteltaessa ei havaittu epätarkkuuksia tai omituisuuksia, jotka vahvistavat, että tämän yrityksen kirjanpito on tehty hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja soveltuu sen pohjalta kirjanpito-opas tekemisessä.

Opas onnistui ja se on toimiva työkalu Kivantto Oy:n kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja verotuksessa jopa aloittelevalle kirjanpitäjälle, mutta tämä opaskirja ei ole pysyvä ja vaatii jatkuvia muutoksia ja lisäyksiä. Jonkin ajan kuluttua siitä voi tulla täysin merkityksetöntä.

7.2 Mahdollinen jatkotutkimusidea

Tämä tutkimus osoittautui minulle erittäin hyödylliseksi ja mielenkiintoiseksi, mutta se auttoi minun myös kiinnittämään huomiota lainsäädäntöön. Osakeyhtiön koskeva lainsäädäntö vaikuttaa vanhentuneelta. Lait annettiin, kun Suomessa oli paljon suuria yrityksiä ja työnantajia, tuloja ja menoja kuvailtiin suurilla summilla ja työntekijä oli vain numero pitkällä listalla. Tällä hetkellä yrittäjyyssektori on täynnä pieniä yrityksiä mutta pienien yritysten riskit ja lait ovat melkein samat kuin suurilla yrityksillä. Tutkimuksen tehdessä on selvitetty, että valtava määrä kirjanpitäjiä ja yrittäjiä kohtaa vaikeuksia samoilla kirjanpidon ja taloushallinnon osalueilla. Säännöt vaikuttavat heistä hämmäntävältä ja joskus jopa epäloogisilta ja sopimattomilta. Ja mikro- ja pienen osakeyhtiön omistajat valittavat työsuhteen koskevasta lainsäädännöstä. Tämän tietojen perusteella olisi mielenkiintoista tehdä tutkimustyö, joka perustuisi kirjanpitolainsäädännön sekä osakeyhtiölainsäädännön heikkouksien tunnistamiseen. Osakkeenomistajien ja kirjanpitäjien mielipiteiden perusteella olisi mielenkiintoista selvittää, mikä nykyisestä lainsäädännöstä ei ole enää nyky maailman kannalta relevanttia tai jopa vahingoittaa pienyritystä.

Tämän tutkimustyön toteuttaminen pakotti minut muuttamaan suhtautumistani osakeyhtiöiden tilinpäätökseen ja verotukseen, joka tuntui aiemmin liian monimutkaiselta. Innostuin oppimaan lisää ja aloin tehdä enemmän kirjanpityötä osakeyhtiölle.

Sekä mikro- että pienen ja suuren osakeyhtiön kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja verotuksesta on tarjolla paljon kirjoja ja muita lähteitä, jotka auttavat jatkamaan aiheen tutkimista entisestään. Hyvä kirjanpitäjä, kuten sanottu aikaisemmin oppii jatkuvasti uutta.

LÄHTEET

Mäkinen, L. 2019. Osakeyhtiö pienyhtiönä. Tampere, Mediapinta Oy.

PRH. 2021. Patentti- ja rekisterihallitus. Yrityksen lukumäärät kaupparekisterissä. Viitattu 8.2.2021

<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>

Finder. 2020. Kivantto Oy. Tietoa yhtiöstä. Viitattu 17.4.2021

<https://www.finder.fi/Ompelimo/Kivantto+Oy/Tampere/yhteystiedot/100535>

Kirjanpitofoorumi. 2021. Etusivu. Viitattu 19.05.2021

<https://www.kirjanpitofoorumi.com/index.php?sid=92a2afc9db655189e66bc320539eff3e>

Rasinaho, K. 2020. Osakeyhtiön tilinpäätösmalli. Helsinki, ST-Akatemia Oy.

Tomperi, S. 2019. Kehittyvä kirjanpito. Helsinki, Edita.

Finlex. 2018. Kirjanpitolaki. Viitattu 16.4.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Finlex. 2020. Osakeyhtiölaki. Viitattu 16.4.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624#O1L2P14>

Finlex 2016. Kirjanpitoasetus. Viitattu 16.4.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>

Tomperi, S. 2010. Käytännön kirjanpito. Helsinki, Edita.

Vero. 2020a. Sosiaalivakuutusmaksut. Viitattu 20.04.2021

https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/yritys_tyonantaja/sosiaalivakuutusmaksut/

Vero. 2020b. Sosiaalivakuutusmaksut 2019 ja 2018. Viitattu 20.04.2021

https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/yritys_tyonantaja/sosiaalivakuutusmaksut/sosiaalivakuutusmaksut-vanhat-vuodet/

Mattinen, K.; Orlando, C.; Parnila, K. 2020. Palkanlaskenta käytännönläheisesti. Helsinki, Kauppakamari.

Tuomi-Sorjonen, P.; Kosonen, P. 2015. Tilikausi. Helsinki, Sanoma Pro Oy.

Tilisanomat. 2010. Osakkaan lainat yhtiöltä ja yhtiölle. Viitattu 20.04.2021

<https://tilisanomat.fi/kirjanpito-ja-verotus/osakkaan-lainat-yhtiolta-ja-yhtiolle>

Kaisalahti, T.; Leppiniemi, J.; Leppiniemi, R. 2017. Tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki, Alma Talent.

Tölli, J. 2006. Voitto- Kirjanpidon perusteet. Keuruu, Otavan Kirjapaino Oy.

Finlex. 2015. Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedosta. Viitattu 1.11.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151753>

Tuomi- Sorjonen, P. 2016. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. Helsinki, Sanoma Pro Oy.

Finlex. 2021. Arvonlisäverolaki. Viitattu 20.04.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>

Tomperi, S. 2009. Tilintarkastus. Helsinki, Edita

Finlex. 2020. Tuloverolaki. Viitattu 20.04.2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

Tomperi, S. 2019. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki, Sanoma Pro Oy.

Viitala, T. 2018. Osakeyhtiön voitonjaon verotus- perusteet ja suunnittelu. Princeton, Viro, Helsingin Kamari Oy.

Bisnes.fi. 2020. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 22.05.2021

https://bisnes.fi/osakeyhtion-verotus/?gclid=CjwKCAjwTJ2FBhAuEi-wAlKu19s_dbw0eYOcEJro5RYrIPiGL_DtP9mCZdUpev-CmraKM9YT2LFI6pDhoCJV8QAvD_BwE

Alvin. 2020. Arvonlisäveron alarajahuojennus verovuodelta 2020. Viitattu 22.05.2021

<https://www.alvin.fi/blogi/arvonlisaveron-alarajahuojennus/#:~:text=Arvonlis%C3%A4veron%20alarajahuojennus%20on%20tuloverotuksessa%20veronalaista,vuonna%2C%20kun%20Verohallinto%20palauttaa%20huojennuksen.>

Vero. 2021. Ennakonpidätys osingosta ja Verohallinnolle annettavat ilmoitukset. Viitattu 01.11.2021

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48467/ennakonpid%C3%A4tys-osingosta-ja-verohallinnolle-annettavat-ilmoitukset4//>

Walden, R.; Leppiniemi, J. 2020. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Helsinki, Alma Talent.

LIITTEET

LIITE 1

KIVANTTO OY	TULOSLASKELMA		Sivu 1.1
Kursonkatu 4 33840 Tampere Y-tunnus 0706081-5			
Rahayksikkö EURO	1.8.2019	1.8.2018	
	- 31.7.2020	- 31.7.2019	
LIKEVAIHTO	246 149,90	348 005,29	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-124,69	-87,06	
Ulkopuoliset palvelut	-35 132,89	-32 487,19	
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-35 257,58	-32 574,25	
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-77 974,74	-97 011,80	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-12 961,10	-17 043,38	
Muut henkilösivukulut	-2 105,94	-3 367,25	
Henkilöstökulut yhteensä	-93 041,78	-117 422,43	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 789,68	-47 886,23	
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-34 789,68	-47 886,23	
Liiketoiminnan muut kulut	-113 196,40	-115 829,51	
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-30 135,54	34 292,87	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta	11,63	9,38	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-18 000,00	0,00	
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille	-1 631,14	-2 100,57	
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19 619,51	-2 091,19	
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	-49 755,05	32 201,68	
Tilinpäätössiirrot			
Konserniavustus			
Annetut konserniavustukset	0,00	-32 190,00	
Tilinpäätössiirrot yhteensä	0,00	-32 190,00	
Tuloverot			
Tilikauden verot	1,06	0,17	
Tuloverot yhteensä	1,06	0,17	
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-49 753,99	11,85	

LIITE 2

KIVANTTO OY	TASE	Sivu 2.1
Kursonkatu 4 33840 Tampere Y-tunnus 0706081-5		
Rahayksikkö EURO	31.7.2020	31.7.2019
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	104 369,01	143 658,69
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	104 369,01	143 658,69
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	50 800,00	50 800,00
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00	10 000,00
Sijoitukset yhteensä	50 800,00	60 800,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	155 169,01	204 458,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	47 090,00	11 090,00
Pitkäaikaiset yhteensä	47 090,00	11 090,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	465 454,93	596 726,32
Muut saamiset	7 419,92	6 610,71
Siirtosaamiset	3 072,79	12 997,03
Lyhytaikaiset yhteensä	475 947,64	616 334,06
Rahat ja pankkisaamiset	8 582,24	4 399,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	531 619,88	631 823,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	686 788,89	836 281,77

KIVANTTO OY

TASE

Sivu 2.2

Kursonkatu 4
33840 Tampere
Y-tunnus 0706081-5

Rahayksikkö EURO 31.7.2020 31.7.2019

V A S T A T T A V A A**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma

Osakepääoma

8 000,00

8 000,00

8 000,00

8 000,00

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

649 411,10

706 559,25

Tilikauden voitto (tappio)

-49 753,99

11,85

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

607 657,11

714 571,10

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

41 920,28

64 786,16

Pitkäaikainen yhteensä

41 920,28

64 786,16

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

22 865,88

22 865,88

Ostovelat

3 325,68

4 539,69

Muut velat

1 924,55

14 356,24

Siirtovelat

9 095,39

15 162,70

Lyhytaikainen yhteensä

37 211,50

56 924,51

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

79 131,78

121 710,67

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

686 788,89

836 281,77

LIITE 3

TILIKAUDELLA KÄYTETYT KIRJANPIDON TILIT		30.10.2020 (Ajopvm.)	
3310	KIVANTTO OY	TILIKAUSI	1.8.2019 - 31.7.2020
			(lukiematta)
			SIVU 1
Numero	Tilinnimi	Yht.myy	Jakso
1161	Koneet ja laitteet		
1172	Henkilöautot (alv)		
1200	Kalusto ja muu irtain (alv)		
1401	Tytäryitysten osakkeet		
1413	Konserniyrityksille ann. pääomatalainat		
1635	Pitkäaik konsernilainasaamiset		
1702	Myyntisaamiset, laskukontra		
1762	Verotilisaamiset		
1767	Maksetut vuokratuodot		
1777	Selvittelytili		
1805	Työnantajan pakoll. vak.maks. (siirtos.)		
1813	Tuloverot (siirtos.)		
1819	Muut menoennakot (siirtos.)		
1820	Muut menoennakot YL%		
1900	Käteisvarat		
1910	Nordea 114630-1028023		
1915	OP 573120-29669		
2001	Osaakepääoma		
2251	Edellisten tilikausien voitto/tappio		
2261	Osingonjako		
2371	Tilikauden voitto		
2375	Tilikauden tappio		
2631	Pitkäaik rahoitusyhtiölaina 1		
2649	Seur. tilikauden lainanlyh.		
2831	Pitkäaik.rahoitusyht.laina lyh.erät		
2872	Ostovelat, laskukontra		
2881	Osamaksuvelat		
2921	Ennakopidätysvelka		
2923	Sosiaaliturvamaksuvelka		
2925	Jäsenmaksutilitysvelka 1		
2939	Arvonlisäveroelka	X	
2943	Voitonjakovelka		
2947	Selvittelytili		
2961	Palkkamienot (siirtov.)		
2962	Lomapalkkamienot (siirtov.)		
2963	Eläkevakuutusmaksut (siirtov.)		
29655	Tapaturmavakuutusvelka		
29656	Työttömyysvakuutusvelka		
29657	Ryhmähenkivakuutusvelka		
2966	Vuokramienot (siirtov.)		
2967	Kokkomiennot (siirtov.)		
2979	Muut siirtovelat		
3010	Myynti YL% Agtovi Oy		
4000	Ostot YL%		
4004	Ostot		
4480	Vuokratu työvoima YL%		
4490	Muut ulkopuoliset palvelut YL%		
5000	Työntekijäpalkat		
5010	Kuukausipalkat		
5090	Palkkojen jaksotus		
5110	Muut palkanlisät		
5300	Vuosilomapalkat		
5330	Lomapalkkojen jaksotus		
5331	Lomapalkkavelkajaksotuksen purku		
5340	Sairausajan ja vanhempainvap. palkat		
6130	TyEL-maksut		
6140	Työntekijän TyEL-maksut		
6300	Sotu-maksut		
6400	Tapaturmavakuutusmaksut		
6410	Työttömyysvakuutusmaksut		
6420	Työntek. työttömyysvakuutusmaksut		
6430	Ryhmähenkivakuutusmaksut		
6870	Poisto koneista ja kalustosta		
7010	Sis.palaverit ja henkilök.juhlat YL%		
7024	Virkistys- ja harrastustoiminta		
7054	Työterveyshuolto		

